

Munkaadóság és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Munkaadóság 5-10, 8-52

Előfizetés és belsőre

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon ki

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. NOVEMBER 5.

301. SZÁM

HÉTFŐ

Sztankovics Szvetozár élesen támadta Pribicevicset a vajdasági radikálisok noviszádi konferenciáján

A volt földművelésügyi miniszter Pribicevicset teszi felelőssé a Vajdaság bajaiért és a szerb-horvát ellentétek kirobbanásáért

Noviszadról jelentik: Velickovics Szvinjarev Miladin dr., a noviszádi radikális párt volt elnökének kezdeményezésére a vajdasági és szerémségi képviselők és radikális pártszervezetek kiküldöttei vasárnap délelőtt az Iparoskőr helyiségében értekezletet tartottak, amelynek az volt a célja, hogy újból életre hívják a vajdasági radikálisok akció-bizottságát.

Az értekezleten, amely iránt az egész ország politikai körében nagy érdeklődés nyilvánult meg, megjelentek a nagyszámu delegátuson kívül Sztankovics Szvetozár volt földművelésügyi miniszter, Popovics Dáka agrárreformminiszter, Sijačević Janko, Sztankovics Milos, dr. Račić Szima, Koszics Milan, dr. Milasinovics Bogdán, dr. Ivanovics Vlada vajdasági és szerémségi nemzetgyűlési képviselők.

A konferenciát Velickovics Miladin dr. nyitotta meg és beszéde elején cáfolta azt a beállítást, mintha az akcióbizottság felújítása egyet jelent a prékói fronthoz való csatlakozással. Az akcióbizottság már a háború előtt fennállt és a háború után is működött és azt Pasics Nikola is elismerte. Amíg ez a pártfórum fennállt, külön volt a helyzet a Vajdaságban, mert a bizottság gondoskodott a Vajdaságról és informálta az illetékes köröket a vajdasági szükségletekről.

— A Vajdaságban — mondotta dr. Velickovics Szvinjarev — türethetetlen állapotok uralkodnak és ezen a bajon segíteni kell. A radikális pártban is rosszak a viszonyok és Pasics halála után ezek a szakadásig vezettek. Pasics halála után a radikális párt vezetőségében nézeteltérések támadtak és a pártban több frakció jött létre. Ezért elhatároztuk, hogy felújítjuk az akcióbizottságot, amely újból megkezdi működését és az lesz a célja, hogy a nézeteltéréseket kiküszöbölje és a személyi érdekek kizárásával a nép és a párt érdekében dolgozzon. Ez annál is inkább szükséges, mert a demokrata párt legutóbbi vajdasági konferenciáján hasonló akcióbizottság felállítását határozta el.

Ezután a megjelentek Velickovics Miladint választották meg az értekezlet elnökének.

A radikális párt helyzete a vajdasági kerületekben

Az első felszólaló Sztankovics Szvetozár volt miniszter volt, aki indítványozta, hogy az akcióbizottság megválasztását halasszák el, mert több választó kerület nincs képviselve. Az indítványt elfogadták, majd a választókerületek kiküldöttei terjesztették elő jelentésüket a kerületi viszonyairól.

Beslics Nikola, a becskerekai radikális párt elnöke beszámolt a felsőbányai radikális párt helyzetéről. Élesen bírálta a párt főbizottságát, amely a széles főbizottság ülésézése alatt úgy járt el, hogy nem a radikális párt többségének, hanem a kisebbségi kiküldötteinek mandátumát igazolta. Támadta a főbizottságot azért is, mert működésével nagyban hozzájárult a pártszakadáshoz.

Dr. Miladinovics Radivoj, a szuboticiai radikális párt delegátusa szólalt fel ezután és ismertette a szuboticiai kerületben uralkodó politikai állapotokat. Miladinovics dr. kijelentette beszéde elején, hogy a főbizottság működését nem helyesli, mert nagy nehézségeket okoz a pártban. A szuboticiai kerület mindkét frakciójának kiküldöttjét elismerte a főbizottság és ezzel még inkább hozzájárult a szakadáshoz. Kijelentette továbbá, hogy a választók megválasztották a múlt választásokon azt a listavezetőt, akit kijelöltek, de ez később lemondott és így a Magyar

Párt tagja kerül be helyére a parlamentbe. Amikor Sztrilics Péla meghalt, egy egyetemi tanár került be a parlamentbe, aki fűt-fát ígért a pártnak, de egy napon hátafordított pártjának és belépett egy másik pártba.

Dr. Koszics Milan, a délbányai pártszervezet nevében szólalt fel. Kijelentette, hogy már Vukicevics Velja kormányrajutása előtt is nézeteltérések voltak a pártban és ezek elsímitására a főbizottságot kérték fel, de ez semmit sem tett a szakadás elkerülésére. Délbányában nehéz küzdelme van a pártnak a független demokráciákkal, akik a szakadás folytán a radikális párt kárára állandóan növekednek.

Milasinovics Bogdán dr. szerémségi képviselő rámutatott arra, hogy a főbizottság azokat a radikálisokat favorizálja, akik a pártegység ellen dolgoznak. Szerémségben a parasztdemokrata koalíció ugyyszólván terrorizálja a radiká-

lisokat és nincs, aki őket megóvja.

Dr. Račić Szima, Jovanovics Vlada és Vujić Száva beszéltek ezután. Vujić Száva a szentai politikai viszonyokat ismertette, élesen bírálta a demokrata párt működését. Vujić elmondta, hogy a demokraták nem csak nem viselkednek lojálisan a radikálisokkal szemben, hanem a szentai városházán ugyyszólván ellenséges álláspontra helyezkednek. Előadta, hogy Kerepessy Vince demokrata képviselő állandóan sértegeti a radikálisokat. Ezenkívül nemrég közbenjárására elbocsájtottak egy tanítót, csupán azért, mert egy ülésen nem a demokrata, hanem a radikálisokra szavazott.

Rajkovics Misa dr., a noviszádi szervezet elnöke rámutatott arra, hogy a noviszádi kerületben Pasics halála előtt is elégedetlenség uralkodott, amely később pártszakadást vont maga után. A szakadás oka Miletics Szlávkó, aki Rajkovics szerint nem törődött a kerülettel. A noviszádi radikálisok éveken keresztül túrték ezt, míg végre elhatároztuk, hogy fiatal erőket küldünk a parlamentbe, akik igyekezni fognak javítani a helyzeten. Rajkovics ezután támadta a főbizottságot, majd a demokratákat is, akik szerinte ne viselkednek lojálisan. A noviszádi kerületben olyan demokrata képviselők is agítálnak, akiknek semmi közük a kerülethez, akiket egészen más vidékeken választottak meg s ezt csak azért teszik, hogy gyengítsék a radikálisok sorait. Követelte, hogy a rezolúcióban foglaljanak állást ez ellen.

Sztankovics Szvetozár beszéde

Sztankovics Szvetozár volt földművelésügyi miniszter több mint egy óráig tartó nagyhatású beszédet mondott az értekezleten és többek között a következőket mondotta:

— Ismeretes, hogy a június 20-iki sajnálatos véres parlamenti események után, amikor Račić Punisa megölt több horvát képviselőt, a parasztdemokrata koalíció tagjai elhagyták a parlamentet. Ők nemcsak a parlamentet és ennek munkáját bojkottálják, hanem tovább mennek és Genfben és Berlinben úgy tüntetik fel a helyzetet, mintha a prékóiak mindnyájan ellene volnának a mai állami berendezkedésnek.

Ez va'óságos büncselekmény és sokkal sajnálatosabb, mint maga a parlamenti véres esemény.

Ők az egész külföld előtt híresztelik, hogy milyen rossz állapotok vannak az országban és hogy csak a szerbiaiaknak van hatalmuk és joguk, míg a prékóiaknak csak kötelességeik vannak. Ha ebben az országban nem jők az állapotok, annak nemcsak a szerbiaiak az okai, hanem mindnyájan, mert

nem dolgoznak eleget az ország és a nép érdekében.

Az ország és a nép jólétét egysült munkával és nem Berlinnel és Genffel lehet biztosítani.

Zagrebban állandóan megegyezésről beszélnek. Nem tudom milyen megegyezést akarnak ők.

Közünk nem kell külön megegyezés, mert mi egy nép vagyunk.

Ők állandóan a prékóiak sérelmeit hangoztatják és azt, hogy a prékóiak a parlamentben nem érhetnek el semmit. Én ezen a helyen

azzal vádolom meg a parasztdemokrata koalíciót, hogy súlyos bünt követett el akkor, amikor kivonult a parlamentből és minket prékói képviselőket ezzel meggyengített a parlamentben.

Pribicevics Szvetozár állandóan a Vajdaság bajairól és sérelmeiről beszél és a szerbiaiakat vádolja meg az állapotokért. Én bátran állíthatom, hogy

a Vajdaságban uralkodó állapotokért Pribicevics Szvetozár a felelős, aki a felszabadulás után majdnem minden kormányban nagy szerepet töltött be.

Nagyon jól emlékszem arra, hogy mit csinált 1920-ban és 1921-ben az agrárreformmal és hogy üldözte a kisebbségi tanítókat és mindazokat, akik nem akarták politikáját követni.

Az ő minisztersége alatt borzalmas dolgok történtek, amelyekért ő most minket vádol. A parlamenti munkában állandóan akadályoztak bennünket, úgy hogy a parlament hetekig nem tudott dolgozni. Ami a június 20-iki eseményeket illeti, ezekért

Pribicevics inkább felelős, mint Račić Punisa.

Míg a horvátok egyedül voltak, sokkal csendesebben viselkedtek, de amikor Pribicevics Szvetozár közibök férközött, megindult a vádak, sértegetések és fenyegetések lavínája. Amikor Pribicevics látta, hogy mi ezt nyugodtan tűrjük, hogy valamiképpen vérontást idézzen elő és ennek árán megbuktassa a kormányt,

elkezdte sértegetni a temperamentumosabb radikálisokat, mert számított arra, hogy ezek nem fogják soká tűnni a sértegetéseket és előbb-utóbb fegyverrel fogják megvédeni becsületüket.

Szégyen, hogy Pribicevics azt állítja, hogy a június parlamenti események miatt hagyták el a parlamentet, amikor jól tudják, hogy a parlament elhagyásával még a költségvetési vita alatt fenyegetőztek.

Sztankovics miniszter ezután rámutatott arra, hogy a vajdasági radikális képviselők igen sokat dolgoztak a fontosabb törvények meghozatalán. Az adóegységesítésről szóló törvényjavaslat, a dobroljác törvény, a községi választások kiírása mind a vajdasági radikális képviselők érdeme. Az utolsó fontos törvényjavaslat: az agrártörvényjavaslat a napokban már a parlament elé kerül.

Ezután Sztankovics Szvetozár az ármentesítő társulatok fontosságáról beszélt és kijelentette, hogy a kormány nagy súlyt helyez fenntartásukra s rövid időn belül kifizeti nekik a nyolcmillió dinár tartozást. Foglalkozott még az optánkérdéssel is. Magyarországon — mondotta — huszezer szerb él, akiknek nagyrésze Jugoszláviában szeretne letelepedni. A felszabadulás után sokan jöttek át, de legtöbben csak Szuboticiáig jutottak el, mert a kormány nem tudta őket elhelyezni és iszegényedve tértek vissza Magyarországra. Végül Sztankovics Szvetozár felkérte Popovics Dáka agrárreformminisztert, hogy hogy minél előbb rendezze véglegesen az agrárreform kérdését.

Popovics Dáka az agrárreformról

Popovics Dáka agrárreformminiszter az agrárreform ügyét ismertette. Az agrárreformot

kezdetben nem kezelték helyesen, mert abban az időben nagy földéhség volt és mert a dobrovoljácok az ígért földek azonnali kiosztását követelték. Azóta sokat dolgoztak az agrárreformon, de pénzügyi nehézségek miatt nem lehet a kérdést gyökeresen rendezni. Ő, mihielyt az agrárreform minisztériumot átvette, mindent elkövetett, hogy ezt a fontos kérdést minél előbb megoldja. Az agrárreform törvényjavaslat már készen van, legközelebb minisztertanács elé kerül és nemso-kára a parlament is foglalkozni fog vele.

Popovics Dáka kijelentette, hogy az optáns-kérdést is a szívéen viseli és mindent megtesz, hogy ez a kérdés is minél előbb megoldást nyerjen. Néhány nappal ezelőtt Budapesten lakó szerbek látogatták meg és kijelentették, hogy sok szerb akar átjönni Magyarországból Jugoszláviába. Három telepet fognak létesíteni Szlavóniában, azokon házakat építenek fel és amikor a házak elkészülnek, fog megindulni a magyarországi szerbek telepítése.

Az agrárkérdésre vonatkozólag még kijelentette a miniszter, hogy sok földet vettek el azoktól, akikről nem lett volna szabad elvenni és többen bepörölktek az államot. Ha az állam ezeket a pöröket elveszti, több milliárd dinár kártérítést lesz kénytelen fizetni.

Szátnos felszólalás után Sztankovics Szvetozár közölte az értekezlettel, hogy a rezolúció kidolgozására bizottságot küldtek ki, amely hétfőn készül el munkájával. A rezolúciót elküldik Sztankovics Ácának, a radikális párt elnökének és Vukicsévics Veljának, a radikális klub elnökének. Végül Sztankovics Szvetozár közölte, hogy a prékói vidékek Szerbiához való csatlakozásának tizedik évfordulója alkalmából a radikális párt Szubotícán november 25-ikén nagy ünnepséget rendez, amelyen Korosec Antun miniszterelnök, Vukicsévics Velja, a radikális klub elnöke és számos miniszter is megjelenik.

Az értekezlet után délután két órakor bankett volt, amely a késő délutáni órákig tartott, s amelyen több felköszöntő hangzott el.

tási árat egy millió dollárban szabta meg, ez magában véve olyan visszatetsző tény, hogy elveszi a mérlegelésre kötelezettek guszpusát a további tárgyalásoktól. Akkor is, ha ezzel kapcsolatban további egy millió dollár kölcsönt ígérnek a városnak, mert ez az ígélet nem igen lenne beváltva és ha igen, nem sok köszönet volna benne.

Mindezek általános megjegyzések. Részletekbe akkor bocsájtkozunk, ha az ajánlatot egészében ismer-ni fogjuk.

De már most óvjuk a tanácsot a könnyelmű adós-ságosnáló szerepétől és alaposságot, teljes nyíltságot és nyilvánosságot kérünk és várunk tőle.

A kormány nem tesz különleges intézkedéseket a parasztdemokrata koalíció ellen

A miniszterelnök nyilatkozata a Jutarnji Listnek

Zagrebból jelentik: Dr. Korosec Antun miniszterelnök hosszabb nyilatkozatot tett a Jutarnji List munkatársának. A miniszterelnök arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a sziszáki gyűlésen elhangzott beszédekről és van-e lehetőség a kibontakozásra, a következőket mondotta:

— Asziszaki gyűlés nem hozott változást, mert a szónokok az egyezkedéstől olyan messze tartották magukat, mint a parasztdemokrata koalíció képviselői a klubülésükön. A gyűlés egyikéknél nem lepte meg a kormányt, legfeljebb annyiban, hogy olyan szavak is elhangzottak, amelyek a törvénybe ütköznek. A koalíció vezetőinek nyilatkozata, amely szerint nem akarnak tárgyalni a parlamenti pártokkal, háttérbe szorította a meggyőzés kérdését. Mi azonban nyugodtan várjuk azt a fordulatot, amely előbb-utóbb bekövetkezik a parasztdemokrata koalíció soraiban.

— Várható-e változás a kormányon belül?

— Egyelőre a kormányban nem várhatók változások sem személyi, sem politikai tekintetben. A kormány politikájának célja békülékeny szellemben a törvény rendelkezéseit alkalmazni.

— Szándékozik a kormány különleges intézkedéseket tenni a parasztdemokrata koalíció ellen?

— A kormányban nincs szándéka különleges intézkedéseket fogantatni a parasztdemokrata koalíció ellen. A kormány mindenkiel szemben határozottan a törvényesség álláspontjára helyezkedik és megköveteli mindenkitől, hogy tiszteleje a törvényeket. Ha a törvényen kívüli rendszabályokat alkalmaznánk, az gyengességünket jelentené. Mi üldözni csak azt fogjuk, ami törvénybe ütközik.

Arra a kérdésre, hogy milyen a kormány helyzete a parlamenttel szemben, a miniszterelnök a következőket mondta:

— A parlament meg fogja alakítani a bizottságokat és mi sürgősen munkához fogunk látni hogy a parlament elé terjeszthessük a javaslatok egész sorát. A kormány különösen nagy figyelmet fordít azokra a vidékekre is, amelyeket a szárazság következtében éhínség fenyeget. A boszniai választásokkal teljesen meg vagyok elégedve. A közigazgatási apparátus viselkedése korrekt volt és a felmerült panaszok minimálisak. A beérkezett jelentések szerint a legtöbb községben a képviselőtestületek a kormánypártok tagjaiból kerültek ki.

Korosecnek erre a nyilatkozatára vasárnap választott Pribicevics és többek közt a következőket mondotta:

— Korosecnek az a kijelentése, hogy a kormány célja pacifikálni a hangulatot az országban, bizonyítéka annak, hogy milyen könnyelmű és rövidlátó politikus. Azt hiszem, hogy ma már mindenki előtt világos, hogy minél távolabb vagyunk a június huszadiki eseményektől, annál súlyosabb a politikai feszültség, úgyhogy a jelenleg kormányon levő urak el lehetnek készülve arra, hogy a helyzet annyira kiéleződik, hogy explózióra kerülhet a sor, amiért ép a mai kormánykörök lennének felelősek provokatív politikájuk miatt. Korosec bejelenti, hogy egész sor új törvényt hozat a mai parlamenttel. Mindez azonban nem ér semmit, mert mihielyt az ellenzéki koalíció olyan helyzetbe kerül, hogy döntő szava lesz, mindezeket a törvényeket hatályon kívül helyezzük. A helyzet megoldásának egyik főfeltétele az, hogy teljes tabula rasa-t kell teremteni a június huszadiki óta történelemben és mindent előlől kell kezdeni.

Pribicevics ezután erősen cáfolta Korosecnek azt az állítását, hogy a boszniai községekben a kormánypártokból alakul meg az előljáróság és a többség. Pribicevics szerint ennek épen az ellenkezője igaz, mert a muzulmánok majdnem mindenütt az ellenzékkel alkotják meg a többséget és a radikálisok kisebbségben vannak.

Teasüteményt ingyen

sehol sem kap. Olcsón finomat pedig kizárólag

STEINER-nél

SUBOTICA, Jelačićeva ulica 8. Telefon 206

Leleplezték Lányi Ernő siremlékét

Szubotica társadalma a sirkőavatáson nemzetiségi különbség nélkül leróta kegyeletét a nagy zeneszerző iránt

Öt évvel Lányi Ernő halála után, vasárnap délelőtt végre felavatták a nagy magyar zeneszerzőnek sirkővét a Bajai-úti temetőben. Az ünnepség megható és impozáns volt és Lányi Ernő összefogó ereje, amely mindig tömöríteni tudta faji és felekezeti különbség nélkül a szépért rajongókat, most öt évvel halála után is érezhető volt, mert a sirkőavatás kegyeletlen ünnepségéből nemzetiségi és valláskülönbség nélkül kivette részét Szubotica egész társadalma.

Már jóval tízenegy óra előtt tömegesen zárandokoltak Lányi Ernő sírjához volt tanítványai, nagyszámú barátai és tisztelői. A sirkő puritán neves egyszerűségében méltó emléke a szubotici városi zeneiskola volt igazgatójának és a magyar dal ihletett költőjének. Strobl Zsigmond szobrászművész terve alapján készült a fehér termésköoszlop, amely alatt Kara Mihály szobrászművész plakettje van elhelyezve. Lányi Ernő művészién megmintázott feje, egyszerű táblán pedig Lányi Ernő neve és sírverse.

A sirkőavatás ünnepsége, amelyen megjelent Lányi Ernő özvegye és két fia, dr. Lányi Ernő és Lányi Géza is, délelőtt tízenegy órakor kezdődött. A meghatott csendben felcsendült ifjú Lányi Ernő »Gyász-dala«, amelyet az ipartestületi dalárda férfikara adott elő Kovács Kornél karnagy vezetésével. Manojlović Cvetko, a városi zeneiskola igazgatója lépett ezután a sírhoz és meleg hangon méltatta Lányi Ernő érdemeit, majd a városi tanács, valamint a zeneiskola nevében koszorút helyezett a sírra. Ezután dr. Dimitrijević Drágo ügyvéd, a Granicsar szerb dalárda nevében

néhány szívhez szóló szó kíséretében aranybáber-lantot helyezett a sírra, majd a Granicsar Jalárda Gavanszki Sándor karnagy vezetésével az »Osama« templomi vegyeskórust adta elő. Dr. Nagy Ödön országgyűlési képviselő tartotta meg ezután magasszárnyalású emlékbeszédét, ismertetve Lányi Ernő életét és működését. A városi zeneiskola nőikara fuvóskísérettel Bernel Ferenc karnagy vezetésével Lányi Ernő »Végrendelőt«-ét adta elő, amelynek szölvő részét Farkasné Gubas Nelly énekelte tisztán esengő szép hangon, nagy hatással. A Munkásdalárda nevében Kubik Andor gondolatokban gazdag, nagyhatású beszédet mondott, hangsúlyozva a dal nemzetköziségét és kiemelve, hogy Lányi Ernő azért a sok értékért, amit adott, cserébe csak azoknak a szívét kapta, akik őt megértették és szerették. Nagy vörös koszorút helyezett a sírra, majd a Munkásdalárda Bernel Ferenc karmester vezetésével a »Sűrű sötét éjszakában« és »A megszegett hűtlensége« kezdetű Lányi-dalokat adta elő nagy művészi készüléggel. A kegyeletlen ünnepség befejezéséül az Iparosdalárda férfikara Kovács Kornél karnagy vezetésével művészi interpretálásban előadta »Kertem alatt« és »Régi néta« című Lányi-dalokat.

A sírra még több koszorút helyeztek el, többek közt Lányi Mór budapesti bankigazgató, a Bácsme-gyei Napló, Radó Imre és neje és mások. Ezenkívül Lányi Ernő volt tanítványai és barátai, könnyező ismeretlen öreg anyókák és meghatott fiatal lányok egyaránt a szeretet virágszálaival halmozták el a sírt, amelyet teljesen elleptek a eszokrok és koszorúk.

A városi kölcsön és a villanyügy

Irta: dr. Havas Emil

Ujra fantasztikus tervekről beszélgének és fantasztikus számok röpködnek a levegőben. A lassan haladó aszfaltozással fölvert por nem terjeng úgy a város felett, mint azok a kalandos hírek, amelyek nyomán furcsa kétségek és fejesóválások támadnak. A tárgyalások — állítólag — folynak és az érdekelték egyik csoportja szerint: kitűnő mederben vannak. Vigyázní kell, hogy a meder ne legyen veszedelmes és ne öntsön ki zavaros hullámaival, ami benne folyik.

Szubotica város kölcsönt akar felvenni és ezt össze kombinálja a villanykérdéssel. Ez magában véve óriási hiba. A város nem könnyelmű diák, akinek minden mindegy, csak pénzt kapjon és nem eladósodott katonatiszt, aki koporsókat is hajlandó drága úzsorapénzért venni, hogy azok eladása útján juthasson pénzhez. Szubotica városnak van annyi erkölcsi és anyagi hitele, hogy könnyen, jól és olcsón kaphasson kölcsönt, csak a megfelelő időt, alkalmat és forrást kell megtalálnia.

Végzetes dolog volna olyan hitelezőt keresni a kölcsön folyósítására, aki ugyanebben az időben egy óriási komplexumot akar eladni nekünk. Erre csak rá lehet fizetni.

Nem ismerjük még a Mac Daniel-féle ajánlatot, nem is akarunk elöbe vágni az eseményeknek, de nem sok jót várunk ettől az üggyől. Az az érzésünk, hogy valaki vagy valakik a város pénzén akarják szanalni beteg dolgaikat.

Ezért nagy elégtétellel olvastuk a polgármester nyilatkozatát arról, hogy a villanymegváltásra vonatkozó ajánlatot alaposan tanulmányozza és máris kijelenti, hogy az ajánlati összeg negyven százalékát hajlandó adni a megváltási árban. Nem tudjuk mennyit tesz ki ez a negyven százalék, mindenesetre a kellő óvatosságot ajánljuk minden téren, a nyilvánosság tökéletes tájékoztatását, az ajánlatnak a városi képviselőkkel való írásos, kellő időben történő megismer-

tetését, hogy véglegesen, döntően tisztán lássunk e kérdésben.

Mindez nemcsak a város érdekeinek felel meg, hanem — higgyék el — fedi a polgármester és a városi tanács érdekeit is.

Már most megmondjuk azt is, hogy a községi üzemnek, a villanymegváltásnak nem igen vagyunk barátai, csak a végső szükségben, csak abszolút jó feltételek mellett és csak akkor, ha privát vállalkozótól jobb ajánlatot és a város érdekeit jobban szolgáló megoldást nem kapunk. Szubotica város mai helyzetében pedig éppen ellene vagyunk a városi üzembe vételnak, mert — a priori — tuljuk és azt szükségképpen be fogjuk bizonyítani, hogy teljesen téves számítás az, hogy a város a kölcsönt vagy akár a megváltási árat is a villanyüzem hasznából amortizálhatná. Ha az ajánlatot megismerjük, be fogjuk bizonyítani, hogy a város elviselhetetlen terhet venne magára a megváltással. A Mac Daniel ajánlatáról terjengő hírek pedig egyenesen rémséges perspektívát nyújtanak.

El nem vitatható és ma már a községcsítés kérdés legelőmbb tényezőivel ismerősök előtt köztudomásu, hogy a hatósági kezelés nehézkes, kevésbé gazdaságos, mint a magánkezelés. A hatósági üzem a beruházásokra, újításokra, javításokra kevésbé kész és képes, mint a magántőke. Nem törődik annyira az üzem fejlesztésével, a fogyasztás és ezáltal a nyereség növelésével, hogy uralkodóvá váljék benne a hivatalnoki protekcionizmus, hogy ezáltal több, kevésbé alkalmas személyzetet tart és nagyobb költséggel dolgozik és a felügyelet is lanyhább.

Mindezek a hibák és a városi kezelés gyengéi Szubotica város üzemében — a speciális helyzetnél fogva — még kiütőzőbben érvényesülnének.

Ezek a szempontok azonban eltörpülnek a megváltási kérdés generális vonatkozásaiban, amik a pillanatnyi helyzettel járnak.

Ha igaz az, hogy Mac Daniel csoportja a megvál-

Súlyos ellentétek a radikálisok és muzulmánok közt Boszniában a muzulmánok több helyen a Radics-párttal működnek együtt

Beogradból jelentik: Szarajevóból érkező jelentések szerint a boszniai községi választások után az új községi előljáróságok megválasztása az egész politikai életet felbolygatta. A radikálisok és a muzulmánok már régebben megállapodást kötöttek arra nézve, hogy a községekben együtt fognak működni. Ennek a megállapodásnak keresztülvitele azonban nagy nehézségekbe ütközik és

a muzulmánok ahelyett, hogy betartanák a radikálisokkal való megállapodást, sok helyen szívesebben választják a Radicsékkal való együttműködést.

Igy például Mosztárban vasárnap polgármesterré *Baljics-Szalih* muzulmán képviselőt alpolgármesterré, *Preca Nikola* Radics-párti képviselőt és *Hadzsi Osman Dervis* volt Radics-párti képviselőt választották meg. Szarajevóban hétfőn választják meg a községi előljáróságot s a

választás eredménye elé nagy érdeklődéssel tekintenek. A muzulmánok ugyanis együttműködésre szólították fel úgy a radikálisokat, mint a Radics-pártot, ami a radikális párt körében kinos meglepetést keltett. Kisebbségi helyeken a paktumot nagyjában betartják, de itt is vannak nézeteltérések.

A hangulat annyira feszültté vált, hogy már arról beszélnek, hogy

kérdésessé vált a két pártnak a kormányban való együttműködése is

és a vezéreknél nagy taktikai ügyességre lesz szükségük, hogy a helyzet felfordulását megakadályozzák.

Szrskics Milán, az elégedetlen boszniai radikálisok vezére azzal vádolja a muzulmánokat, hogy nem őszinték és hogy titkos megegyezésük van a Radics-párttal.

Dentist Farkas Antal beogradi fogász fogászati rendelőjét Kolarcseva ulica 5. szám alá, közvetlen a Jugoszláv Bank palotája mellé, helyezte át. Rendel 8-12-ig és 2-6-ig. Telefon 49-70.

Dr. Abelsberg Pál orr-, fül-, gégeorvos Szubotica, átköltözött és rendel új lakásán, Manojlovićeva ul. 9. (Milekić bankkal szemben.)

Dr. Berta Ádám ügyvédi irodáját Vilsonova ul. 11. szám alól ugyanezen ucca 6/a. szám alá (az ujonnan épült Donath-féle házba) helyezte át.

SZINHÁZ

Süt a nap

Szinpadavató diszelőadás a Népkörben

Elismerés illeti a szuboticei Népkört, hogy nagy áldozatkészséggel újjáépítette és tetemesen megnagyobbította szinpadát és ezzel olyan szinpadddal gazdagította Szuboticát, amelyen már nemcsak műkedvelők, hanem hivatásos színészek is rendezhetnek illuzióteltő előadásokat. A szinpad átépítésével a nézőter is tetemesen megnagyobbodott, úgyhogy a jövőben a kisebbségi magyar színjátszás — legalább átmenetileg — megfelelő otthonra fog találni a szuboticei Népkörben.

Az új szinpadot ünnepi külsőségek közt avatták fel szombat este diszelőadás keretében. A nézőteret zsúfolásig megtöltötte előkelő közönség előtt *Havas Emil dr.* méltatta az új szinpad jelentőségét és gondolatokból gazdag előadást tartott a művészetéről, műveléséről és műkedveléséről. Utána *Raczkó Ilus* adott elő *Kampós Eta* stílusos zongorakiséréte mellett magyar dalokat frenetikus sikerre. Iskoázott, kellemes hangjával és hibátlan szövegkiejtésével az előadott dalok minden szépségét hiánytalanul érvényre juttatatta. A közönség meleg tapsokkal adott kifejezést tetszésének.

A Népkör műkedvelőgárdája ezután *Zilahy Lajos Süt a nap* című poétikus életképét mutatta be. Az előadás egyike a legjobbaknak, amelyeket az utóbbi időben Szuboticián műkedvelőktől láttunk. Végre egy előadás, amelyen minden szereplő teljesen ura volt szerepének és elsősorban ennek köszönhető a zökkenőnélküli, gördülékeny előadás. A főszereplők egytől-egyig nagy kedvvel álltak a siker szolgálatába és műkedvelőknél szokatlan elmélyedéssel tudtak beleilleszkedni a darab hangulatába. Diszletezésben és a szereplők maszkirozásában is a műkedvelő előadások színvonalát felülmúló produkciót láttunk, ami elsősorban a darab kitűnő rendezőjének, *Deutsch József*nek és a diszleteket tervező és festő *Bujdosó Lajos*nak az érdeme.

A női főszerepet *Pálffy Margit* játszotta és *Sárika* alakjának megadta mindazt az ábrándozó kedvességet, üde fiatalságot és hájt, amit a szerző ennek a szerepnek a megírásánál elgondolt. *Pálffy Margit* egyik legjobb műkedvelőnk és *Tóth Mari* nagyszerű alakítása óta hosszú idő múltán szívesen láttuk újra a szinpadon. *B. Deutsch Janka* vérbeli színésznőre emlékeztető kabinetalakítást csinált a postamesterné szerepéből. Meglepetése volt az előadásnak egy új műkedvelő, *Nagy Magda*, aki egy parasztnyecske rövid szerepében annyi tehetséget árult el, hogy érdemes lenne nagyobb szerepeket is rábíznunk. Bájos, jó szinpadai megjelenés és ösztönös tehetség, akinek még sok hasznát vehetik műkedvelő előadásokon. A férfiak közül a vendég szereplő *Nyáray Rezső* az öreg tanító szerepében valóságos magával ragadta a közönséget. Erőre a kitűnő színésziől minden fellépte alkalmából újra hangsúlyozni kell, hogy a legjobb komédiások sorába tartozik a szó nemesebb értelmében. Egész maszkija, öltözködése, minden hangja és arcintona a legtökéletesebb portréja volt a jókedélyű, derék, csupa szív falusi taitónak. Élettől duzzadó alakítása mindvégig az előadás előterében állt. *Garai Béla* töretlen alakítása az előadás másik nagy értéke. A kitűnő színész egyszerű művészi eszközeivel mintázta meg a büszke módos parasztleányt, akinek gögie csak a végső szerelemben enged fel. *Mamuzsich István* egyik legügyesebb műkedvelőnk. Nem is dilettáns már, hanem megállná a helyét hivatásos színészek között is. Vasúti forgalmi tisztje az élethől elcselt pompás figura, amelyet sok egyéni ötlettel és közvetlenséggel ruházott fel. *Szabó János*nál jobban alig tudja műkedvelő a magyar paraszt alakját szinpadra vinni. Alakítása érett és hibátlan. *Horváth Lajos* meleg orgánumu műkedvelő és puritán egyszerűséggel festette meg a tiszteletes ur portréját. *A. Weszely Margit* egyszerű nagyszony, a mindig ügyes *Toldi Giz* falusi friskája, *Wüheim Eta* törékeny tanítónéja, *Simonyi Zsófi* jól meglátott lányfigurája, *Nagy Pál* férfias őrnagya, *Toldi Rózi* kedves öregasszonya egyformán részesei a sikernek, amelyet sok igyekezettel támogatott *Egető Juliska*, *Arendás Baby*, *Szivéri István*, *Erdélyi István*, *Deutsch József* és *Arendás István* is.

A közönség ünneplő kedvvel tapsolta a *Süt a nap* kitűnő szereplőit a lámpák elé és bizonyos, hogy a Népkör új szinpadán még sokszor ki fog sütni a nap.

HIREK

— **A királyi pár utazása.** Zagrebból jelentik: A királyi pár vasárnap hajnalban három órakor utazott keresztül Zagrebon. Az Orient Expresshez egy udvari kocsit csatolva, amelyben a királyi pár Párisba utazott. Ljubljánba reggel hét órakor érkezett a vonat és néhány pernyi várakozás után tovább robogott Páris felé. A királyi pár sem Zagrebban, sem Ljubljánban nem hagyta el udvari hálókocsiját.

— **Szomborban is tiltakoztak a zárórendelet ellen.** Szomborból jelentik: Vasárnapi a szombori Lloyd választmánya *Racics György* elnökletével ülést tartott, amelyen az új zárórendelet ellen tiltakoztak. Elhatározták, hogy a rendelet módosítását fogják kérni olyan értelemben, mint amilyen a szuboticei zárórendelet. A legközelebbi napokban küldöttségileg fogják kérni a rendelet módosítására *Vildovics főispánt*. Az ülésen elhatározták azt is, hogy a jövőben rendszeres gazdasági előadásokat tartanak a kereskedők részére.

— **A szuboticei horvát parasztpárt vezetőségi ülése.** A horvát parasztpárt szuboticei szervezetének vezetősége vasárnap délelőtt a Horvát-vendéglő külön termében ülést tartott. Az ülésen több fontos határozatot hoztak a szervezkedés ügyében. Elhatározták, hogy november végén és december elején a szuboticei kerületben intenzív agitációt kezdenek.

— **A Graf Zeppelin hétfőn Berlinbe repül.** Berlinből jelentik: Az eddigi rendelkezések szerint a Graf Zeppelin hétfőn reggel 8-9 óra között indul Friedrichshafenből Berlinbe, ahol délben érkezik meg. A sta-

keni repülőtérén nagy előkészületeket tesznek, a léghajó fogadtatására és 2000 rendőrt rendeltek ki a rendfenntartására.

— **Spanyolországban megszüntették a külügyminisztériumot.** Madridból jelentik: A király rendelete ért alá, amellyel megszünteti a külügyminisztériumot és a külügyminiszteri teendőket a miniszterelnökre ruházza át. A rendelet szerint a miniszterelnökségnek külügyi hivatala lesz. Egyidejűleg nagyobb változások lesznek a kormány kebelében és egy új minisztériumot is létesítenek nemzeti gazdasági minisztérium néven.

— **Görögországban merényletet követtek el a keleti expressz ellen.** Athénből jelentik: Vasárnapra virradó éjjel a tesszaliai Domokos vasútállomáson merényletet követtek el az Athénből jövő keleti expressz ellen. Az állomáson átrohógó vonatra többször rálöttek, a golyók azonban senkit sem sebesítettek meg. Ez rövid időn belül már a második eset, hogy Görögországban merényletet kísérelnek meg a keleti expressz ellen.

— **Bankett Zvirich Károly szombori nagyiparos tiszteletére.** Szomborból jelentik: Szombaton este a szombori kaszinóban kétszáz terítékes bankett keretében ünnepelték *Zvirich Károly* szombori nagyiparost, a kaszinó és számos társadalmi egyesület elnökét névnapja alkalmából. A banketten megjelent *Racics Szima* képviselő és *Cvejánov György* alpolgármester is. A banketten számos felköszönő hangzott el.

Dr. Löbl Marcel ügyvédi irodáját *Rudićeva ul. 1. sz. alá* (Labor-palota) helyezte át. Új telefonszám 6-98.

Dr. Reök Iván sebész, operateur rendelését lakásán, *Jelasicseva uica 1. sz. II. em.* (Jugoszláv bank palota) újból megkezdte. Rendel naponta d. e. 8-10-ig és d. u. 4-6-ig.

November
8-11

LIFKA

Csütörtöktől
vasárnapig

Vajdaságban először! Új filmek!

Ujjé repülünk!

Universal világattrakció, rendezte dr. Fejős Pál Amerikában.

Főszereplő: **Glenn Tryon** (Pártos Gusztáv). A feliratokat írta **Csermely Gyula**

Amit a szülők nem tudnak (A 16 évesek)

A steglitzai gyermektragédia nyomán készült német filmattrakció.
Főszereplők: MARY JOHNSTON, VEREBES ERNŐ

Jelenet a „Amit a szülők nem tudnak” c. filmből: Legyen eszed Werner, mi így is szerethetjük egymást!

SPORT

A SzAND az őszi forduló első helyezettje

A bírószerájék ellenére is megtartották a vasárnapi mérkőzéseket

A végéhez közeledő bajnoki kampány vasárnapi fordulóján nem voltak programon nagyobb fontosságú mérkőzések. Szuboticiának mindössze egy elsőosztályú mérkőzés jutott, de a vidéken is csak Szomborban és Vrbászon mérkőztek. A bírószerájék miatt kétségessé vált még az is, hogy ezt a néhány mérkőzést meg lehet tartani, de vasárnapra mégis sikerült biztosítani a sport folytonosságát. A szubotici mérkőzést Bogdanovics, a Bezdánban lakó szövetségi bíró vezette, aki szombaton bejelentette, hogy rendelkezésére áll az alszövetségnek. Vrbászon Szegedinszki, Szomborban pedig szükségbíró bíráskodott.

Szuboticián a SzAND—Villanytelep SC mérkőztek. Ezen a mérkőzésen dönt el a szezon első helyezésének kérdése és ez adta meg a találkozás érdekességét. A SzAND-nak gyenge játéka után sikerült legyőzni az

öt erősen respektáló utolsó helyezettet és ezzel kilenc pontjával két pont előnnyel az első helyre került a bajnokság őszi tabelláján. A Villanytelep SC, tekintve, hogy csak a Bácskával van hátra mérkőzése, minden valószínűség szerint utolsó marad a ranglistán.

A vidéki elsőosztályú bajnokságban az imponálóan előre törő beceji Szoko került az élre, miután sikerült Szomborban a ZsAK-ot is legyőznie.

A szubotici I. osztályú bajnokság jelenlegi állása a következő:

1. SzAND	5	4	1	—	8	2	9
2. SzMTC	5	2	3	—	8	4	7
3. Bácska	4	1	2	1	4	2	4
4. ZsAK	4	1	1	2	2	4	3
5. Sport	4	—	2	2	3	8	2
6. Villanytelep	4	—	1	3	5	10	1

Szand—Villanytelep SC 3:1 (2:0)

I. osztályú bajnoki. Bíró: Bogdanovics. Az őszi forduló első helyezésére döntőfontosságú mérkőzés iránt gyenge érdeklődés nyilvánult meg. Az a kisszámú, alig kétszáz főnyi közönség, amely a pályán megjelent a SzAND nagyvárnyú győzelmét várta, amely azonban ezúttal is elmaradt.

A mérkőzés meglehetősen élénk irama mellett sem nyújtott élvezetes sportot. A játék túlnyomó részében a SzAND volt fölényben, aminek főleg az a magyarázata, hogy a Villanytelep az első félidőben elfogódottan küzdött és már előre beletörődött a súlyos vereségbe. Hogy ez mégsem következett be, az kizárólag a SzAND csatárokra mulott, akik hihetetlenül tehetetlenek voltak és az állandó fölény mellett is alig adtak le egy-két lövést a kapura. A második félidőben már a Villanytelep is megemberelte magát lelkes játékba kezdett és sokszor teremtett kritikus helyzetet a SzAND kapu előtt.

A SzAND csapata Beleszlin és Inotai helyén, Bali, illetve Fischerrel állt ki. A mai játék csak megerősítette azt a véleményt, hogy a SzAND teljesen formán kívül van. Játékosainak kondíciója leromlott és valamennyin meglátszik a tréninghiány. A csapat egyetlen része sem volt hibátlan és ha ma történetesen erősebb ellenféllel áll szemben, úgy feltétlenül vereséget szenved. A védelemben Bali produkált kiváló játékot, míg Held gyengén szerepelt és indolens volt. A halfsor rendkívül gyengén funkcionált, még Weisz játéka elégitte

ki valamennyire. A csatársor ambíciós játéka mellett is nagyon gyenge volt, főleg a kapu előtt állottak tehetetlenül. A SzAND csatársorában ma nincs egyetlen lövésztár. Még Gabrics próbálkozott szorgalmasan a lövéssel, de nem volt szerencséje.

A Villanytelep SC az első félidőben semmit sem produkált, de szünet után kielégített. Védelme végig fáradhatatlan volt, különösen Bojnicky és Ábrahám kapus mentettek sokat. A halfsor nem érvényesült, míg a csatársor a második félidőben vezetett néhány életre való akciót. Leginkább a szélsők tüntek ki.

Bogdanovics bíró, határozott hozzájárulást tett bizonyosságot, akit tanácsos volna többet foglalkoztatni.

A vezető gólt az ötödik percben szerezte meg a SzAND a kitörő Horváth lövéséből. Ezután állandó támadásokból csak sorozatos kornereket tud a SzAND elérni és a harmincadik percben Kovács egy tizenegyeset sem tud értékesíteni. A harmincnyolcadik percben Kikies beadásából Horváth a második gólt lövi.

A második félidőben már változatosabb a játék, bár a SzAND még mindig többet támad, csak a huszonötödik percben esik újabb gól egy kapuelőtti kavardásból Gabrics révén. A Villanytelep egyetlen gólját a harminckettedik percben szerzi meg Held hendisért tizenegyesből, Máté lövésével. Ezután a SzAND nagy fölénybe kerül, de csatárai a legjobb helyzeteket is elrontják.

A második félidőben mindenki a Makkabi visszacsúszását várta, ez azonban nem következett be. A csapat továbbra is diktálta a tempót és erős ostrom alá vette a NAK kapuját. A huszonharmadik percben Kokánov labdáját Martin saját kapujába fejtett és ezzel 4:1-re változott az eredmény.

A Makkabi mindegyik embere kitűnő volt, egyénileg Abt, Káhn hátvédek, Morgenstein, Kokánov és Berger érdemelnek dicséretet. A NAK-ból Német és Schäffer voltak jók. Nemes gyengén bíráskodott.

SZOMBOR

Sztaribecseji Szoko—Zsak
3:0 (3:0)

Bajnoki. A sztariibecseji csapat megérdemelten győzött. Mindkét félidőben fölényben volt, az első félidőt azonban a csatárok nem tudták kihasználni. A kapu előtt sok gólhelyzetet rontottak el. A második félidő 27-ik percében esett az első gól, ezt a 39-ik percben a második és a 43-ik percben a harmadik követte.

A Szokoból különösen a halfsor és a védelem volt jó, míg a ZsAK-ból Strukevics és a tartalékkapus játéka emelkedett ki. A mérkőzést szükségbíró vezette le.

A Hakoah vagy a szombori Radnicski birkozói nyerik meg a Goldstein Pál-serleget

Vasárnap rendezte meg a szubotici Hakoah országos birkozóversenyét, Goldstein Pál emlékszerlegéért. A versenyre Noviszad, Szombor, Senta és Vrsac egyesületei küldték el birkozóikat és bár a beogradi s zagrebi atléták elmaradtak, mégis népes mezőny indult a versenyen.

Dél előtt a mérlegelések után a verseny valamennyi résztvevője kivonult az izraelita temetőbe, ahol megkoszorúzták Goldstein Pál sírját. Délután két órakor

kezdődtek meg a versenyek, a Beograd hangverseny termében, amelyekből esti hét óráig csak az előmérkőzéseket bonyolították le. Este nyolc órakor került sor az elődöntő és döntő mérkőzésekre, amelyek zártakor még tartanak.

A verseny valamennyi csoportjában nívós mérkőzések voltak és a döntőkben elkeseredett küzdelem folyik a serlegért. A mérkőzések eddigi állása szerint a Hakoahnak van a legtöbb esélye a serleg megszerzésére, de sok kilátással küzd a szombori Radnicski is. Az eddigi eredmények alapján a légsúlyban Hoffmann (Noviszad) a valószínű győztes, ellenfele a szubotici Schächter. A nehézsúly győzelmé a Hakoah két birkozója-Boros és Fischer között fog eldőlni, könnyűsúlyban Milovanecsev (Szombor) és Neu (Hakoah) egyenlő esélyekkel küzdenek. A kisközépsúly favoritjai Bukvics (Hakoah) és a vrsaci Kiris, a nagyközépsúlyban Kincses győzelmé látszik biztosítottnak a szombori Juhással szemben, míg a nehézsúly elsősegéért Kiss (Hakoah) és Mehr (Szombor) versenyeznek.

A részletes eredményt keddi számunkban ismerhetjük.

BEOGRAD

Jugoszlávia—BUSK 4:0 (2:0). A Jugoszlávia felforgatott csapattal állt ki. Ifkovic bekk a centerhalf posztjára került, ahol kitűnően bevált. A csapat egyébként gyengén szerepelt.

Obilics—Jedinstvo 3:0 (2:0). A Jedinstvo veresége nagy meglepetés.

BECSKEREK

Borac—Shwäbische 3:2 (3:0)

Obilics—Kadima 1:0 (0:0)

KJKINDA

Szrbia—Koszovo 5:1 (2:0). Serlegmérkőzés.

ZAGREB

Gradjanski—Concordia 1:0 (0:0).

Sparta—Derby 1:1 (1:0).

HASK—Vasutas 6:0 (2:0).

Kroucia—Viktória 2:2 (2:1).

BUDAPEST

Hungária—Teplicer SC 4:4 (3:1). Mérsékelt érdeklődés mellett folyt le a mérkőzés, amely nem volt nívós. Az első percben a Teplici SC támadott és az 5-ik percben megszerezte a vezetést, amire a Hungária is magához tért és a 8-ik percben Skvarek fejes góllal egyenlített. A 21-ik percben Skvarek ugyancsak fejes góllal megszerezte a vezetést, majd a 26-ik percben Wéber husz méterről lött gólját következett. A második félidőben teplici támadásokkal indult a játék. A 11-ik percben Kratochwil gólt lött, amire Skvarek szintén góllal válaszolt. A 23-ik percben Hartl, majd a 39-ik percben Haberstroh kapásból lött gólt és ezzel egyenlített is a Teplicer SC.

Ferencváros—Szabária 4:2 (3:1). A gólokat a Ferencváros részéről Takács II. (3) és Szedlacsek lőtték, míg a Szabária egyik gólját Tárnok lőtte, a másik pedig 11-esből esett.

Ujpest—III. ker. 5:0 (2:0).

A budapesti bajnokság állása. Budapestről jelentik: A vasárnapi forduló után a budapesti bajnokság állása a következőképp alakult: 1. Hungária 12 pont, 2. Nemzeti 9, 3. Ujpest 8, 4. Ferencváros 7, 5. Somogy 7, 6. Booskai 7, 7. Kispest 7, 8. Vasas 6, 9. III. ker. 5, 10. Bástya 3, 11. Szabária 2, 12. Budai 33 1 pont.

NOVIVRBÁSZ

Szombori Szoko—VSC 3:0 (1:0)

I. osztályú bajnoki. — Bíró Szegedinszki

A szombori csapat szép játéka után megérdemelten győzte le az otthonában veszélyes VSC-t. Mindkét félidőben a Szoko volt jobb és egy kis szerencséjével győzelmé nagyobb is lehetett volna.

A vezető gólt a 30. percben a jobbszélső beadásából Beljanszki lötte, ezután félidő végéig változatos a játék — eredmény nélkül. A II. félidő 1. percében Hilkené 11-est vét, amit azonban Beljanszki a kapus kezébe lö. Állandó Szoko-támadások után a 25. percben közlőrl a második gólt lövi, majd a 39. percben Brauer beállította a végeredményt. A 32. percben a bíró kiállította Kovácsot (VSC), aki az egész idő alatt rendkívül durván játszott.

NOVISZAD

Makkabi—Nak 4:1 (3:1)

Bíró: Nemes. A Makkabi, a legutóbbi gyenge szereplése után vasárnap értékes győzelmet aratott a bajnokcsapat felett. A mérkőzés mindvégig rendkívül izgalmas volt, a Makkabi meglepően jól játszott és az utolsó percig lelkesen, odaadón harcolt a győzelemért, amelyet teljesen megérdemelt. A NAK védelme bizonytalanul dolgozott és az egyik gól is súlyos védelmi hibából esett.

Kezdet után nyomban a Makkabi nyomult fel és már a harmadik percben eredményt ért el. Berger szöktette Kokánovot, aki védhetetlenül megszerezte a vezetést. (1:0). A gól után a Makkabi fokozta a tempót és a huszonegyedik percben Lutz elfutva Greskov mellett löni készült, de szerelték. Greskov tévovázott a labda elrugásánál, mire Morgenstein befutott és a labdát a hálóba vágta (2:0). A huszonnyolcadik percben érte el a NAK, Schubert révén egyetlen gólját. A negyvenegyedik percben Morgenstein elfutott Martin mellett és helyezett lövéssel újabb gólt lött (3:1).

Sokat dohányoztam és most fejfájás és rosszullét gyötör. Ilyenkor

Aspirin
tablettákat

szedek, mert ezek gyorsan és biztosan megszabadítanak bánalmaitól és ezenfelül teljesen ártalmatlanok.

Követelje azonban az eredeti „Bayer”-csomagolást, a kék-fehér-piros szavafősségi jeggyel.

Karel Kozeluh a világ legjobb teniszezője A profik rangsora

Londonból jelentik: A Wallis Myers eddig csak az amatőr teniszezők rangsorát állította össze évről-évre. Most, hogy nemrég Londonban megtartották a profi-teniszbajnokságot, Myers ömgy a profi-teniszezők rangsorát is megállapította, még pedig a következőképpen:

1. Kozeluh Károly (Csehszlovákia), 2. Ramillon (Franciaország), 3. Najuch (Németország), 4. Rihards (Amerika), 5. Burke Albert (Anglia), 6. Kinsey (Amerika), 7. Burke Ödön (Anglia), 8. Negro (Franciaország), 9. Ritter (Németország), 10. Barthel (Németország). Ramillon annak köszönheti második helyét, hogy a döntőben ő volt Kozeluh ellenfele.

Gyilkosság és ötven házasságszédelgés a ruszinszkói kékszakáll bűnlajstroma

Házasságszédelgésért két és fél évi börtönrre ítélték a boszniai származású Leudár Dánielt

Ungvárról jelentik: Az ungvári rendőrség az államügyesség utasítására néhány hét előtt gyilkosság gyanúja alatt letartóztatta Leudár Dániel boszniai származású ungvári pénzügyi biztost. Leudár letartóztatása egész Ruszinszkóban nagy feltűnést keltett, mert a pénzügyőrt, aki a csehszlovák-román határon csehszlovák részről a vámvizsgálatot vezette, mindenütt ismerték. Örízetbevételenek hátterében egy régi, bizonyított bűnyű áll. Még 1919-ben történt, hogy egy ungvári éjszakai mulatóban

két katona összeveszett F. Ilonkának, a mulató egyik alkalmazottjának kegyei miatt.

Szóváltás közben az egyik revolvert rántott, célzott a következő pillanatban

vetélytársa holtan esett össze.

A gyilkos katonát a mulató közönsége ártalmatlanná akarta tenni, de a gyilkos revolverrel védekezett és sikerült elmenekülnie. Az akkori zavaros időben le sem folytatták a nyomozást s csak évek múltán, egy feljelentés hívta fel a hatóságok figyelmét és felderítetlen maradt gyilkosságra és szabadlábban levő tettesére. Az ungvári rendőrség megállapította, hogy

a gyilkos katona Leudár Dániel fináncbiztossal azonos.

Felkutatották a leányt is, akiért a véres leszámolás történt. Szembesítették a gyanúsítottal s a tanu az első pillanatban

teljes határozottsággal felismerte a revolveres éjszakai párbaj egyik szereplőjét

Leudár Dánielt letartóztatták, vizsgálati fogságba helyezték s a rendőrség nemcsak ebben a bűncselekményben, hanem múltjának egyéb gyanus momentumait illetően is levezette a nyomozást. A volt pénzügyőri biztos bűnlajstroma napról-napra növekedett.

Leudár mint bosnyák katona került a háboru idején Ungvárra.

Ott maradt a forradalom napjaiban is s az átmeneti idők zavaros állapotait kihasználva bejutott a pénzügyőrséghez. Már volt állása, de a nyugtalanvéri ember nem elégedett meg a szolid egzisztenciával, hanem fantasztikus szélhámosságokat eszelt ki. Kiszemelt jómódú családokat, lányos házakat, mint huszár kapitány mutatkozott be és

»komoly szándékkal» közeledett a család eladósorban levő lányához.

Azt mesélte, hogy németországi és ruszinszkói bankokban nagyobb összegű betétei vannak. Szerednyén 30 hold szőlőt mondhat magáénak s minden kényelmet és vagyonyújtotta örömet biztosíthat annak a leánynak, aki oltár elé megy vele.

Leudár vőlegénysége ideje alatt apósától vagy menyasszonyától, de legtöbbszörre mind a kettőjüktől kisebb-nagyobb pénzügyeket esalt ki s a házasság megkötését különböző ürüggyekkel a végtelenségig húzta-halasztotta. Midőn a pénzügyőrt letartóztatták, a becsapott családok ráeszméltek, hogy szélhámossal volt dolguk és egymásután tették meg feljelentéseiket.

A megcsalt és kifosztott menyasszonyok bűnvádi feljelentései alapján tömegével indult meg a bűnvádi eljárás,

melyek egyike most érett meg a főtárgyalásra. A tegnap megtartott főtárgyaláson L. Amália, egy beregszászi menyasszony volt a pénzügyi biztos vádlója.

Leudár először kétezer, majd ötezer koronát esalt ki tőle

azzal az ürüggyel, hogy szülőjének megmunkáltatásához kell a pénz, amelyet hirtelen nem tudott előteremteni. A tárgyaláson a vádlett tagadni igyekezett, de a tanu ráolvasták körmönfent csalását s a bíróság két és féltévi börtönbüntetéssel torolta meg a lelkiismeretlen szélhámoságát. A fináncbiztos bűnlajstromán a nyomozás eddigi adatai szerint legalább ötven hasonló házasságszédelgés szerepel, melyeket egymást követően tárgyal majd a bíróság. A gyilkossági bűnpertben az ungvári törvényszék fog ítéletet mondani.

A polgármester kettős élete

Egymillió dollárt sikkasztott egy amerikai városka polgármestere, aki kettős életet élt

Newyorkból jelentik: Beemer amerikai városkának most olyan szenzációja van, amelyről az egész Egyesült Államok területén megdöbbenve beszél mindenki. Az történt ugyanis, hogy Paul Wupper, a kis városka polgármestere és a Beemer State Bank igazgatója megszökött a városból, miután rövid idő alatt közel egymillió dollárt elsikkasztott a bank tőkéjéből és most, hogy megindult a nyomozás, kiderült, hogy Wupper, akit a városban tiszteltek, becsültek és a jó polgár mintaképének tartották, egészen furcsa kettős életet élt.

A városban valósággal imádták Paul Wuppert. Neve fogalom volt. Igaz, hogy valóban sokat is tett a városért. Hosszu évtizedeken át felvirágoztatta a bankot és mint renek bankigazgató lett néhány évvel ezelőtt a város polgármestere. Óriási építkezéseket végzetetett a városban, kórházakat, jótékonyági intézményeket alapított. Az utóbbi időben népszerűsége egy árnyalattal csökkent, mert amint egyesek mondták, »arisztokratikus allűröket« vett fel. De ezért továbbra is mindenki tisztelte és mindenki a város jótévőjét látta benne.

Néhány héttel ezelőtt furcsa hírek kezdtek szállingózni a bankkal kapcsolatban. Arról suttogtak, hogy a bank vagyoni helyzete megrendült. Legutóbb Newyorkból kellett volna egy ellenőrzőbizottságnak megérkezni, hogy átvizsgálja a bank könyveit. Két nappal a bizottság megérkezése előtt Paul Wupper polgármester, a bank igazgatója, eltűnt a városból. Azt hitték, hogy most is csak Omahába utazott, ahová igen sűrűn járt el. Mikor azonban a newyorki bizottság megérkezett, kiderült, hogy Wupper néhány év alatt kisebb összegekben körülbelül egymillió dollárt sikkasztott a banktól s ezzel az intézetet teljesen tönkre tette.

Az egész város óriási megdöbbenéssel vette e megállapítást tudomásul. Megindult a nyomozás. Most

már a rendőrség kutatni kezdte, hogy miért járt olyan sűrűn Omahába Paul Wupper. És ekkor kiderült, hogy a puritán, szigorú erkölcsű polgármester és bankigazgató egészen más embernek mutatkozott omahai ismerősei előtt. Minden hónapban egyszer-kétszer meglátogatta ezt a várost, ahol a legköltekezőbb fényűzésben élt.

Fejedelmi lakást tartott, amelyben valóságos orglákat rendezett barátaival és barátjaival. Gyakran három napig tartottak megszakítás nélkül ezek a pezsgős, néger jazzbandes féktelen mulatozások. Meztelen nők tömege táncolt éjjelenként a beemeri polgármester lakásán.

Wupper barátai meglehetősen kétes existenciájú emberek, állítólagos filmügynökök, ismeretlen szakmájú vállalkozók és szerződés nélküli színészek voltak. Elmondották a kihallgatás során, hogy hallatlanul bőkezű ember volt Wupper. Különösen a nőkkel szemben volt fejedelmileg adakozó. Még csak ellen-szolgáltatást sem követelt azoktól a nőktől, akiket megajándékozott. Általában rendszerint csupán passzív szemlélője volt az orgiáknak, csöndesen idogálva nézegette, hogy barátai és barátai miképpen szórakoznak a kivilágított termekben. Hogy milyen betegesen szórta a pénzt, arra érdekes példa, hogy egy alkalommal megismerkedett egy tisztos omahai polgár fiatal leányával. Körülbelül negyedóra hosszat társalognak, majd elváltak és a polgármester azóta sem látta a leányt. Elválás után azonban egy elegáns kis sportautómobilt küldött a leánynak ajándékképpen.

A polgármester egyébként Omahában mindig a saját bankjára szóló csekkel fizetett. A csekkeket a bank be is váltotta, egészen a legutóbbi időkig. Most már azonban a csődbejutott bank természetesen nem tudja a legújabb csekkeket beváltani, úgyhogy a bankon kívül számos omahai kereskedő is bűnvádi feljelentést tett a megszökött polgármester ellen.

Az asszony ellensége saját felszabadulásának

Érdekes feminista előadás Beeskereken — Asszonynak kell szólni minden dolgozó nő

Beeskerekről jelentik: A beeskereki Népegyetem meghívására dr. Bogdanovics Milica zagrebi tanárnő, az ismert jugoszláv feminista előadást tartott Beeskereken. A vármegyeház nagytermét zsufolásig megtöltötte a közönség, amely nagy érdeklődéssel várta az ismert feminista vezér előadását. Dr. Bogdanovics Milica kisasszony harmincöt-negyven éves lehet, öltözködése diszkrét, nem divatos, de nem is elmaradt. Egész egyéniségéből a végtelen szerénység, közvetlen őszinteség, jószág sugárzik.

Az előadás címe ez: *Az asszony, aki ellensége saját felszabadulásának.* Az előadó bevezetésében rámutatott arra, hogy erőre kapó szellemi áramlathoz, amilyen a feminizmus, sokan csak azért csatlakoznak, mert divat. Ezek talán többet ártnak neki, mint az ellenségei. A feminizmus ellen felsorakoztatott kifogásokkal és érvekkel foglalkozott, azután rátért az előadás tulajdonképeni tárgyára: *A nők átlagának három főhibájára.*

A mai asszonytípus első hibája az, hogy sem önmagukat, sem a többi nőket nem tekinti önálló egyéniségnek, hanem mások egyénisége függvényének és ehhez képest úgy él, ahogy nézete szerint mások kívánják. Számos példát hozott fel ennek a tételnek bizonyítására dr. Bogdanovics kisasszony, köztük a kettélást, amelyet nem önálló lelki individuumra, hanem környezete kedvéért gyakorol a nő. Azután így érvel:

— *Senkinek sem jut eszébe például, még a feminista nők között sem, tiltakozni az ellen, hogy férjhezmenés előtt kisasszonynak, attól a naptól kezdve pedig, amikor feleségévé tett bennünket egy férfi, nagyságos asszonynak, vagy »Asszonyom«-nak szólítják. Egy tizenégy- tizenöt éves kisleányt, aki semmit sem dolgozik és egy felnőttet, aki hasznos munkása a társadalomnak, egyaránt kisasszonynak neveznek, tekintet nélkül a saját egyéni értékére és csak akkor kapja meg a megtisztelőbb asszonyi titulust, ha egy férfihez csatolja életét. Ezt meglehetősen érteni akkor, amikor a nő nem dolgozott és ha nem tudott férjhez menni, kolostorba vonult, de ma, amikor a nő ép olyan hasznos, értékes munkástagia a társadalmi közösségnek, mint a férfi, megalázó a nőre nézve, hogy a férfitől teszük függővé a nő megbecsülését, értékelését.*

Szerinte tehát az volna a helyes és méltó megszólítás a nő részére, ha addig, amíg nem vesz részt a termelésben, addig kisasszonynak hívják, amint azonban önálló munkát vállal, állásba lép, orvos lesz, tanár lesz vagy nevelőnő, gépiró, munkásnő stb., azonnal az »Asszonyom!« megszólítás járjon ki neki, tekintet nélkül arra, hogy már férjhez ment-e, vagy

nem. Azt nem fejtette ki az előadó, hogy az olyan nőket, akik férjnél vannak, de nem dolgoznak, kisasszonynak kell-e szólni.

— A másik nagy hibája az átlagos asszonytípusnak — amiért saját önálló lelki egyéniségét elhanyagolja, — *rettenetesen fél az öregségtől.* A megörege-déstől való félelem tulajdonképen nem egyéb, mint félni attól, hogy megszűnik vonzóerővel bírni a férfit. *Ez a félelem néha már a tizenöt éves korban fellép és abban a fatális harmincöt éves korban, mint feketé, reménytelen örvény költöng a nők felé.* A nő 35 éves korában rendszerint a legtöbbet tudná magából nyújtani, legtöbbet tudna alkotni, teremteni és az a kor az átlagnőnél a kétségbeesés kora az öregségtől való félelem miatt.

— *A közeledő öregséget iparkodnak a nők a hiataltság komikus utánzásával és hazug szépítőszerrek segítségével elrejtteni.* Nagy szégyene mostani korunknak, hogy akadtak nők, akik a feministák közé sorolják magukat, mint Karin Michaelis, akik nem állottak előadásokat tartani arról, hogy miképen lehet minél hosszabb ideig fiatalnak látszani és sajnos, még a mi fővárosainkban, Beogradban és Zagrebben is az ilyen előadások nagyszámu hallgatóságára találtak. *Az ugynevezett modern nő a végtelenségig büszkélkedik hallatlanul meghosszabbított fiatalágával, de az ő mesterségesen fiatalos mosolya és mehanikai eszközökkel megörzölt királynői alakja mögött pokoli kínok rejtőznek, mert mindennap borzasztó félelemmel néz a tükörbe, hogy nem ittközik-e még ki a fiatalág diarca alól az öregedés ráncsa.* Az ember megérti azt az angol festőt, aki egy igazi fehérhajú, jószágos tekintetű barázdás arcú öregasszony után vágyakozik, de hiába, ilyen nem akad.

— A mai asszonytípus főhibája az, hogy nem tudja nevelni a lányát, mert amikor aztán az öregség elleni küzdelemben végre is alul marad, akkor elveszti minden önállóságát és csakis lánya fiatalágában és szépségében éli ki magát. Rajong érte, de nem bírja nevelni. Ha még hozzá a lánya több iskolát is végzett az anyjánál, akkor az anya annyira magasra emeli maga fölé, hogy szinte szentségtörésnek tartja hibáira figyelmeztetni. »Hiszen a lányom műveltebb nálam« gondolja az anya és azt hiszi, ő téved, nem a lánya. Pedig tévedés azt hinni, hogy aki több iskolát járt, az műveltség, mivel már iskoláink nem teljesítik igazi hivatásukat, a lelkek nemesítését.

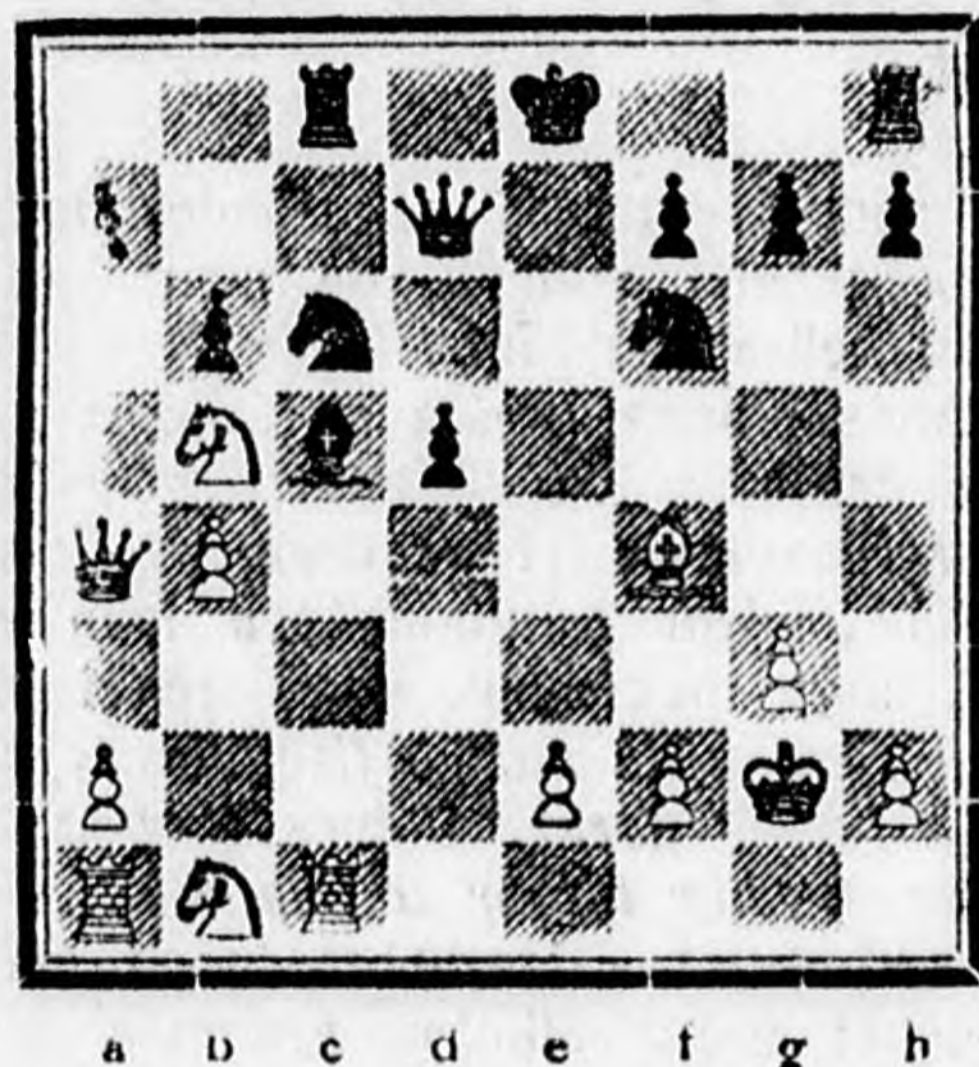
Ezek dr. Bogdanovics Milica »asszony« szerint a mai nőtípus legfőbb hibái, ezek ellen kell küzdeni a jó feministáknak. A mindvégig lebilincselően érdekes előadást nagy figyelemmel hallgatta és élénk tapssal jutalmazta a közönség. (h. j.)

SAKK

15. szdmu játszma.

A buenos-airesi verseny 3. sz. játszmaja

Világos: Capablanca Sötét: dr. Aljechin
1. d2-d4 Hg8-f6
2. Hg1-f3 Hg8-f6
3. g2-g3 Fc8-b7
4. Ff1-g2 c7-c5
5. 0-0 c5xd4
Ez a csere nem rossz, mert a világos király-futót szintén cserélni kell, bár tagadhatatlan, hogy sötét vérszárnyán gyenge pontok keletkeznek, amelyek a fejletlen állás következtében kellemetlenek.
6. Hf3xd4 Fb7xg2
7. Kg1xg2 d7-d5
Tekintetbe jönne 7..... H-c6, 8. c4, amint az Euwe-Maróczy 1927 Londonban váltott partija,
8. c2-c4!
A legjobb. Világos nem engedheti át a centrumot az ellenfélnek, továbbá előkészíti az erős támadást Va4-el.
8..... e7-e6
Érthetetlen, hogy sötét miért nem üt c4-re. Pl. 8..... dxc4, 9. Va4+, Vd7, 10. Hb5? Vc6+, Hb-d7-el kapcsolatban.
9. Vd1-a4+ Vd8-d7
Hb-d7 után Hc6 vagy Hc3 világost előnyösebb helyzetbe hozná.
10. Hd4-b5 Hb8-c6
kikényszerítve.
11. c4xd5 e6xd5
11..... Hxd5, 12. Bd1 az e4 fenyegetéssel vagy 11..... Vxd5+, 12. e4! Vd7, 13. Bd1 miatt nem elégséges.
12. Fc1-f4
Miatán világos e5-öt lehetetlenné tette, c7 elleni támadása következik.
12..... Ba8-c8
13. Bf1-c1, Ba8-c8
Fenyeget 14. Hxc7, Bxc7, Fxc7.
13..... Ff8-c5
C6 csak egy nagyon kellemetlen védelme.
14. b2-b4!
Egy figura nyeréséhez vezet.
Az állás világos 14-ik lépése után.

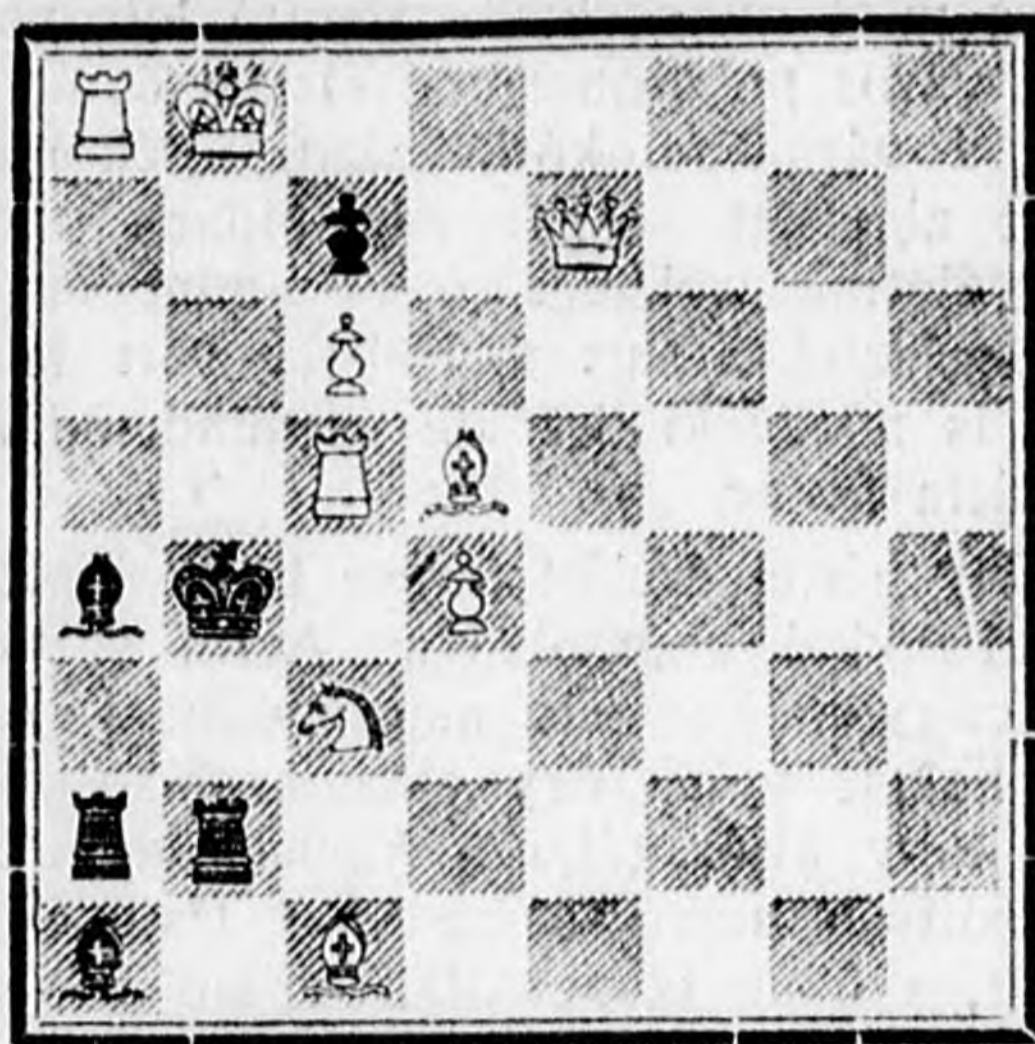

14..... Fc5xb4
14..... Hxb4-re, 15. Hxd6 stb. következett volna.
15. Bc1xc6 Bc8xc6
16. Va4xb4 Hf6-e4
Világosnak nemcsak anyagi, hanem pozíció előnye is van. A sötét sáncolás akadályozva van, valamint a sötét figurák is rosszul állanak. Világos következő lépése kissé passzív, mert sötétet sáncolni engedni.
17. Hb1-d2 He4xd2
18. Vb4xd2 0-0
19. Ba1-d1 Bc6-c5
20. Hb5-d4 Bf8-e8
21. Hd4-b3 Bc2+a2
22. e2-e3
Most e2 védve van és a d5 gyalog tarthatatlan.
22..... Vd7-a4
23. Vd2xd5 Bc8-c2
Vxa2-re természetes Ba1, Bxa7-el kapcsolatban jött volna.
24. Bd1-d2 Bc2xa2
Vxa2 után, Bxc2 és Vd7 következne. A 25. Vc4-re az egyszerű Bc-c8jön.
25. Bd2xa2 Va4xa2
26. Vd5-c6 Be8-f8
27. Hb3-d4 Kg8-h8
28. Ff4-e5 f7-f6
29. Hd4-e6 Bf8-g8
30. Fe5-d4 h7-h6
31. h2-h4! Va2-b1
32. He6xg7
Sötét az áldozatot nem fogadhatja el. 32.... Bxg7, 33. Vxf6, Vh7?, 34. Vh8+, Vg8, 35. Fxg7+ és sötét feladhatja. Vagy: 33.... Ve4+, 34. Kg1!, Vb7 (vagy g4) - Vb1+ nem megy Kh2 miatt - 35. Vxh6+, Kg8, Vxg7+, Vxg7, Fxg7, Kxg7, 38. Kf1! stb.
32..... Vb1 g6
33. h4-h5 Vg6-f7

- 34. Hg7-f5 Kh8-h7
35. Vc6-e4 Bg8-e8
36. Vc4-f4 Vf7-f8
37. Hf5-d6 Be8-e7
38. Fd4xf6 Vf8-a8+
39. e3-e4 Be7-g7
40. Ff6-g7 Kh7-g7
41. Hd6-f5+ Kg7-f7
42. Vf4-c7+ feladta.

10. szdmu feladvny.

Olasz I. Budapest.
(analizálta: Dr. Euwe.)

Világos: Kb8, Ve7, Ba8 és c5, Fc1 és d5, Hc3, gy c6 és d4.
Sötét: Kb4, Ba2 és b2, Fa1 és a4, gy c7.
Világos indul és 2 lépésben mattol.

16. szdmu játszma.
Marschall-Capablanca
- Berlin -

1. d2-d4, Hg8-f6. 2. Hg1-f3, e7-e6. 3. c2-c4, Ff8-b4+. 4. Fc1-d2, Vd8-e7. 5. Hb1-c3, b7-b6. 6. e2-e3, Fb4xc3. 7. Fd2xc3, Hf6-e4. 8. Ba1-c1, Fc8-b7. 9. Ff1-d3, 0-0. 10. 0-0, d7-d6. 11. Hf3-d2, He4xc3. 12. Bc1-c3, c7-c5. 13. d4xc5, d6xc5. 14. Vd1-h5, h7-h6. 15. f2-f4, Hb8-d7. 16. e3-e4, e6-e5. 17. Hd2-f3, Ba8-e8. 18. Hf3-h4, e5xf4. 19. Bf1xf4? Ve7-g5! 20. Vh5-f3, Hd7-e5. 21. Vf3-f2, He5xd3. 22. Bc3xd3, Be8xe4. 23. Bf4xe4, Fb7xe4. 24. Bd3-c3, f7-f5. 25. h2-h3, Bf8-d8. 26. a2-a3, Bd8-d1+. 27. Kg1-h2, Vg5-f6. 28. Vf2-f4, g7-g5. 29. Be3-g3, Kg8-f8. 30. Vf4-h8+, Bd1-d8. 31. Vb8-e5, Vf6xe5. 32. Hh4-g6+, Kf8-f7. 33. Hg6xe5, Kf7-f6. Világos föladata. A huszár elveszett.

A berlini nagymesterverseny győztese Capablanca volt, aki a verseny után Dr. Aljechint táviratilag revans mérkőzésre szólította fel. A második hely Neimzovicnak jutott, aki maga mögé szorította 1/2 ponttal a még mindig előkelő helyet elfoglaló Spielmann, aki a verseny utolsó fordulóját nem bírta fizikummal. Ezután Dr. Tartakover következett, majd Rubinstein és Réti. Marschall kénytelen volt az utolsó hellyel beérni.

8. sz. feladványunk helyes megfejtése: I. Bc5-c8!
I. 1. Ve4!
A legerősebb folytatás, mert minden egyéb lépésre az anyagi veszteség elkerülhetetlen.
2. Va6-b7! Ve5 (vagy Ve6)
3. Vb7-a8 és nyer.
II. 1.
2. V+g2+
3. V+g2 B+c8
4. V+h3 és nyer.
Helyesen fejtették meg: Schmidt János, Schlesinger Ervin, Bröder Imre, Noviszad, Halász László, Gaál Sándor, Schreiber Imre, Subotica, Heklay J. Vel. Beckerek, Horváth Olivér, Sombor, Rátz János, Crvenka, Sipos Dezső, B. Topola, Molnár Szilveszter, Herbatin Kálmán, Mali-Idjós, Puhálák László, Noviszad, Hecksó Mór, Vel. Beckerek Bokor J., Noviszad, Pavlov Milorád, Vel. Kikinda, Gelbmann A. Senta, Lisul Branko, Vel. Kikinda, Vágos István, St. Becej, Fodor József, Subotica, Faragó György, Noviszad, Schmidt Ferenc, St. Becej Kovács József, Vel. Beckerek, Káldor Béla, Noviszad.

ÜZENETEK

Sakkozó, Noviszad. Megfejtései nem érkeztek meg, tehát azokat nem vehettük figyelembe. Levele egyéb tartalmát tudomásul vettük, sajnos azonban, ellene nem áll módunkban eljárni.
Gaál Sándor Subotica. Mellék megfejtés alatt az értelmezendő, ha egy rejtvény más kulcslépés segítségével is megoldható.
Zeno, Vel. Kikinda. Teljes analízis alatt a számi-

tásba jöhető változatok leírását értjük.
Ortmann F., Osijek. Megfejtése nem érkezett meg, tehát nem vehettük figyelembe.
»Csitri« Vel. Kikinda. A kértet mondathat bent van a felelet. Világos indul és nyer. Induljon el világossal és nyerje meg a játszmat. Ha a lépések száma nincsen korlátozva, úgy mindegy, hogy hány lépés alatt nyer. Az analízis pedig a lehetséges változatok leírását jelenti.
Katics Mária Dárda. A 6-os számú feladvány helyes volt. 1. Fc2-f5, ha most Ön V+g7-et játsza, akkor Ff5-h3 matt következik. Az Ön által küldött megfejtés helytelen, mert Vb2-re sötét Vg3-al felel és utána nincs matt.
Szekeres Ferenc, Beograd. Magyarul is kinyomtatott alapszabályai tudunkkal a Noviszadi Sakkörnek vannak. Ha azt megszerzik - ami talán B. N. noviszadi szerkesztősége után is megszerezhető - úgy abból az összes kérdésre feleletet kapnak. Ajánljuk, hogy Beogradba forduljanak J. M. Dvadija ottani ügyvédhez, akinek sakk szeretete az egész országban közzismert és az ő értékes támogatásával minden bizonyosan sikerülni fog a legrövidebb időn belül megfelelő alapszabályokhoz jutniok. Ovadija ur minden kérdésükre szívesen fog válaszolni. Jó magyar nyelvű sakkönyv sajnos nincs. Talán Maróczy »Sakk« című könyve a legmegfelelőbb. Intézkedtünk, hogy Önnek elküldjék.
Pető Pál, Sombor. Ha majd egyszer egy humoros felfogású rejtvényt közölni fogunk, akkor sor kerülhet az Önre is.
Szönyi János, Novi-Becej. Ve4-g2-re, Be3-e2 következik és utána nincs matt, mert B (vagy V) +e2+ra, d3+e2 jön.
Rátz János, Crvenka. A beküldött »háromas« nem elég érdekes, a végjáték pedig nagyon könnyű. A 6-os megfejtését nem kaptuk meg, a 8-asért 2 pontot jóváírtunk.
Schmidt János Noviszad. Még nem határoztunk, hogy melyik formájában közöljük. Ezt csak többszöri aalpos tanulmányozás után fogjuk eldönteni.
Schmidt Ferenc, St. Becej. Tévedésből maradt ki a helyes megfejtők közül. Jóváírtuk.
Molnár Szilveszter, Mali Idjós. A végjátékok megfejtése általában nehezebb, mint a rejtvényeké, már pedig nekünk nem csak a jó játékosoknak, hanem a kezdő és közepes játékosoknak is rendelkezésére kell állanunk. Tehát feladványainkat úgy kell összeválogatnunk, hogy azokban a jó játékosok is megtalálják örömeiket, de ne állítsa lehetetlen feladatok megoldása elé a gyengébbeket sem. Persze ez nem zárja ki, hogy hozunk olyan feladványokat is, amelyek ugyancsak próbára teszik, a legjobb fejtők tudását is, azonban fenti okoknál fogva erre csak ritkábban kerül a sor.
Hj. Szönyi János, Novi Becej Va4-g2+ra Be3-e2 következik és utána nincs matt.

KINTORNA

- Mi az, asszony, megint bevitték a fiát a hörtönbe? Mit csinált?
- Semmit. De olyan remekül viselte magát a mult alkalommal, hogy a fogházigazgató megint behívatta követendő példának.
Az asszony így szól a férjéhez:
- Ha tudtam volna, hogy ilyen ostoba vagy, sohasem mentem volna hozzád feleségül.
- Csodálom, hogy nem vetted észre, mikor megkértem a kezedet.
Két ur beszélget a korzón egy szembejövö harmadikról:
- Nézd csak, milyen elegáns! Kézvel-lábbal dolgozott, míg idáig vitte.
- Ugyan! Mi a foglalkozása?
- Pedikür és manikür...
Brumzala panaszkodik a barátjának:
- Hallatlan. A feleségem sohasem fekszik le két óra előtt és én nem tudom leszoktatni róla.
- Hát mit csinál annyi ideig a felesége?
- Engem vár, amíg a kávéházból hazajövök.

Heti krònika

Illő, hogy hangom ezuttal
Némi ünnepi remegést öltön,
Nagy dolog történt kérem 7 héten:
Most valósult meg a gyufakölcson.

E hír mindenkit közéről érint,
Akár elhiszik, akár nem hiszik,
A dohányost és a nemdohányost
Épp úgy, mint az öngyilkosjelöltet,
Aki netán majd gyufát iszik.

A pénzügyminiszter aláírta
És fináncörökben nagy a forrás,
Mert annyi biztos, hogy a kamatiáb
Bokák nélkül is egész formás.

Egyébként ki kell jelentenem
A kellő tisztességtudással,
Hogy — és ez tényleg különös ebben,
A gyufakölcson különösebben
Nem volt rám gyujtó hatással.

Am egynek mégis örül a lélek
És az öröme direkt édeni
A jó svédek az azon melegen
Támadni fogják biztos elegen
De ki fogja őket — svédeni?

A gyufakölcson kétségkívül
Kedvező lesz és olcsó nagyon
Az ügyvel kapcsolatban mégis
Némi aggodalmam nagyon.

Amely az összes tekintetekben
Épp oly indokolt, mint régi
S e két mondatban foglalható össze:
A svédek gyufája fog-e égni
S a fogyasztó vajjon nem fog-e égni?

Végül e gondolat szomorú, mint a füz:
Tüzzről lévén szó nem lesz csoda,
Ha a t. Házban nemsokára
Mikor a javaslat elkerül oda
Rajta majd minden párt — összetüz.

Mint olvasom Szlovéniában
Ahol uglátszik beteft a mérték
November elsején a lakástörvény
Némi módosítását kérték.

A mozgalom bevalom meglepett
S a furcsa hírtől majd elesetem,

De ha már így van, bevalom szendén:
A dolgot harsányan helyeslem.

A törvénynek ugysis vannak hibái
És nem egész világos az sokba,
Többek közt nem tudom még azt se,
Hogy vonatkozik-e a rabokra.

A háziur is elégedetlen
S így tör ki égve lázban:
Miért hívnek háziurnak, hogyha
A lakó az ur a házban?

A higiénikus követelmények pedig,
Véli több háziur biztonnal ott is
Semmit se kérdeztek tőlem eddig
Akkor minek feleljek meg nekik?

(— czeni.)

»DAMA«

FEHERNEMÜ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Ajánl

valódi lyoni selyem-
ből készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
a j á n d é k n a k
alkalmas pijamákat,
linon zsebken-
dőköt, teri-
tőket

A FÉRFI, A NŐ

ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Szüleinek berlini tartózkodása alatt mind-össze ennyit beszéltek ezekről a dolgokról és Lili magánéletéről nem esett több szó. Lili sohasem volt bizalmas baráti viszonyban az anyjával, ami csak Fótiné hibája volt. Mint a legtöbb konzervatív gondolkodású anya, ő sem fértőzött közel lányához az ébredő szexualitás veszedelmes korszakában, később pedig már Lili rettent vissza attól, hogy közlékeny őszinteséggel közeledjen idegenül és maradin gondolkodó anyjához. Ilyen volt köztük a viszony mindig, amióta Lili ráeszmélt az élet sok titkára és most még kevésbé tudta volna az anyja előtt nyíltan kitárni a szívet, bármennyire is szüksége lett volna erre épen most, amikor a szerelem új érzése nyugtalanná tette az éjszakáit...

Amikor Fótiek néhány nap múlva érzelmes bucsuzkodás után visszautaztak Kővárra és Lili ismét egyedül maradt a nyüzsgő, lármás pályaudvar forgatagában, nem érezte, hogy ez a látogatás közelebb hozta volna a szüleihez...

XXX.

Ilse Kurt gyógyulása most már gyorsabban haladt, mintha csak erőt adott volna neki az a tudat, hogy Lili utazásának az ideje már közeledik és rá ismét szükség lesz. Lili most már nehezen vált volna meg Ilse Kurttól, akihez mindjobban ragaszkodott magarahagyottságában és ezért határozta el, hogy a német lányt magával viszi Hollywoodba. Ilse szemlátomást visszanyerte az erejét és egy délután dr. Jung bejelentette, hogy nincs többé szükség az orvosi kezelésre.

Lilinek megdöbbször szíve, amikor az orvos ezt bejelentette. Tépelőző álmatlan éjszakákon leszámolt magával és most már tudta, hogy szereti az orvost... Míg máskor jól és mélyen tudott aludni, most sokszor fél éjszakákon át hánykolódott az ágyában és egy éjszaka sirt is... Orvul és váratlanul támadt rá a szerelem, amelyről tudta, hogy nem hozhat számára bol-

dogságot, csak szenvedést... Néha már bolond tervek foglalkoztatták, arra gondolt, hogy nem megy el Hollywoodba, hanem itt marad az orvos mellett, de aztán rájött, hogy ez lehetetlen... Jung doktor nem volt az az ember, aki megengedte volna, hogy tovább filmezzon, hanem egészen a magáénak követelte volna és Lili tudta, hogy erre az áldozatra nem volna sokáig képes. Ennek a férfinak pedig nem akart fájdalmat okozni...

Most, hogy az orvos befejezte Ilse kezelését, Lili megrettent attól, hogy megszűnnek a megnyugtató boldog beszélgetések a férfivel... Lili életének ebben a rövid periódusában olyan volt ismét, mint az ártatlan fiatal lány, akinek ideális szerelme kielégül már azzal is, ha csak a közelében lehet a férfinak... Valóban tiszta és ártatlan volt ebben az időszakban Lili, nem is vett tudomást a férfiakról és megelégedett azzal a tudattal, hogy az orvos szereti, bár erről sohasem volt szó közöttük... Az igazi szerelem szavak nélkül is megérteti magát, egy tekintettel, ki nem mondott szavak rejtett értelmével és ezer kifejező eszközzel, amelyet csak két szerelmes ember ért meg... Jung doktor sohasem csókolta meg Lilit, csak néha hosszabban tartotta a lány kezét a magáiban és ez is olyan jól esett... És most végeszakadt ennek az idillnek.

Lili kikísérte az orvost az előszobába és megkérdezte tőle:

— Most, hogy visszaadta Ilse egészségét, nem is fogjuk magát többé látni?

Doktor Jung tekintetéből szomorúság tükröződött:

— Maguk Lili úgy tudom, sajnos hamarosan utaznak... Majd még alkalmat találok arra, hogy elbucsuzzam magától... Őszintén sajnálom, hogy elmegy...

Ez volt az első vallomás, amit az orvos tett, ha ugyan ezt vallomásnak lehetett tekinteni. Azután kezét csókolt a lánynak és mintha szégyelte volna ezeket a szavakat is, elsietett.

Lili most már teljesen az utazás előkészületeibe menekült érzései elől. Menekülnie kellett az érzéseitől, nehogy valami bolondságot kövessen el, ezt érezte és most már lázasán, türelmetlenül sietette az utazást. Utazási irodákban tárgyalt minden cél nélkül, hiszen a hajójegyekről a film-társaság már gondoskodott, üzletekben szaladgált, egész nap lótot-futott.

Az utolsó héten egyik este az uccán a véletlen Dért hozta az utjába. Lili meglepődve né-

zett rá, mert az újságíró néhány hét alatt nagyon megváltozott. Sápadt és sovány volt, a szeméi karikásak, a járása görnyedt.

— Talán beteg volt, Géza? — ez volt Lili első önkéntelen kérdése.

— Nem — felelte Dér — csak legyőzött Berlin... Valószínűleg a koplalás látszik meg rajtam...

Maga is csodálkozott, hogy minden szégyenkezés nélkül megtudta ezt Lilinek mondani, de megdöbbször, amikor a lány ijedten kérdezte:

— Maga nélkülözött, Géza? És nem fordult hozzám? Hát ez a mi őszinte barátságunk?

Dér már szerette volna visszavonni előbbi szavait. Erőltetett mosollyal felelte:

— No azért ne higgye, hogy olyan veszedelmes a dolog... Volt egy kis újságírói tulzás is a szavaimban...

— Most hazakisér, Dér és elmond őszintén mindent — mondotta szinte parancsolóan Lili.

Dér nem örült ennek a találkozásnak, de nem hagyhatta ott az uccán a lányt, hanem követnie kellett. Lili faggatására azután elmondta, hogy nincs szerencséje és nem tudja elhelyezni sem filmjét, sem drámáját... Óvatosan beszélt, nehogy alkalmat adjon Lilinek arra, hogy támogatását felajánlja. Hiszen filmscenáriumát már rég elvihette volna a lánynak, ahelyett, hogy idegeneknél kopogtatott vele és megkérhette volna, hogy próbálja azt elhelyezni. De irtózott attól a gondolattól, hogy Lilitől kérjen valamit. Inkább éhenhalt volna, de önérzete nem engedte, hogy Lilitől kérjen...

Most akarat nélkül követte a lányt és maga sem tudta, hogyan kerül fel a lakására. Lili leültette és Dérrel szemben maga is kényelmesen helyezkedett el egy karosszékben.

— Mielőtt elutazom, Géza — kezdte a lány vigyázva, hogy akaratlanul is meg ne bántsa a férfit — amugys rendezni akartam a magával szemben fennálló tartozásomat. Emlékszik, amikor otthon arra kértem, hogy vigyen el, azt mondtam, hogy nem tudnék pénzt előteremteni az elutazáshoz és magát kértem, hogy kölcsönözzön nekem. Akkor megígértem, hogy ezt a tartozásomat visszafizetem, mihelyt módomban lesz. Most itt az ideje, hogy visszafizessem magának Géza, amit akkor rámköltött...

Dér elhülve hallgatta a lány kiméletes formában elhangzott ajánlatát s hevesen tiltakozott:

(Folyt. köv.)

LIFKA-MOZI

Hétfőtől szordág

KENIA DESNI
JACK TREVOR

Májusi álom

Filmjárték a Rajna gyöngyéről

Csütörtöktől vasárnapig

Amit a szülők nem tudnak

Dráma

Ujjé repülünk!

Dr. Feős Amerikában rendezett filmje

NYILT-TÉR

Üzletünket a szemben levő házba
(Pašićeva ul. 6 szám alá) helyeztük át.

„Tekstil“

Manufakturno skladište
Subotica

1192

Poglavarstvo Opštine Beždan.

Stečaj

Potpisano opštinsko poglavarstvo ovim, a na osnovu rešenja opšt. predstavništva br. 209. zap. 1928. raspisuje stečaj na upražnjeno mesto (administrativnog) I. podbeležnika. Plata je 15.000 dinara godišnje, 3000 dinara stanarina i dojni doplati prema godinama službe posle svakih pet godina po 1000 dinara.

Propisno taksiranoj molbi treba priložiti svedočanstvo o osposobljenju prema XXII. čl. zakona od 1886. god., odnosno XX. čl. zakona od 1900. Opštinsko uverenje overeno od strane prvostepene nadzorne vlasti o zavičajnosti, o moralnom vladanju i političkoj poverljivosti. Lekarsko uverenje i uverenje o regulisanoj vojnoj obavezi.

Kompetenti moraju bezuslovno potpuno vladati u reči i pismu državnim jezikom, a oni, koji govore još madjarski i nemački, imaju prednost.

Molbe se imaju podneti ovom poglavarstvu najdalje do 20. novembra 1928. god. zaključno, jer kasnije prispele neće se uzeti u obzir.

U Beždanu, 6. oktobra 1928. god.

Sima B. Branovački s. r. 11584 Stevan Pazmanj s. r.
beležnik. (M. P.) knez.

Válogatott ezévi fehér

B A B

kg-ként Din. 11.—

D I O

kg-ként Din. 8.—, nagyban

Schäffer Róznál

Subotica, Főpostával szemben — Telefon 573.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kötészetesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelölés leveleket továbbítunk
Kérdésközlősköztes válaszlevegő mellékelendő.

HÁZASSÁG

Harminczéves önálló iparos, saját műhellyel, 120.000 dinár vagyonnal nősülni óhajt és keresi hozzáillő nő ismeretségét. Lehetőleg teljes címmel ellátott leveleket „Advent előtt” jellegre a kiadóba kérek. 11639

FOGLALKOZÁS

Kertész, tízévi gyakorlattal, a kertészet összes ágában jártas, állást keres. Balanek Ferenc Senta, Kraljevića Marka 46. 11686

Mészáros- és hentessegédet, fiatal jó munkást, azonnali belépésre keresek. Csak személt és jelentkezést veszek figyelembe. Bencsik Ferenc, Senta 11688

Könyvelésben jártas, szerbül, németül és magyarul levelezni tudó kisasszonyt keresek. — Ajánlatok dr. Szántó Miklós, Szombor, Apatinska ulica 48 címre küldendők. 11571

Kiszolgáló kisasszony, csinos megjelenésű, Velika Kikindán a Szegyakov-féle cukrászdában felvétetik. 11661

Ügyes fiút tanoncnak fizetéssel felveszek. Bózsó szobó, zenede épület. 11626

Két-három középsikolát végzett intelligens fiút operatőr-tanoncnak felvesz a Városi Mozi. 11692

Házvezető, ki a háztartás minden ágában járta, felvétetik. Cím a kiadóban. 11693

Faszakmában gyakorlattal bíró fiatal ember szerb nyelv- ismerettel azonnal felvétetik. Braun Géza fakereskedő Potiszki Szveti Nikola. 11691

VÉTEL-ELADÁS

Kisebb ház eladó Szegedi szőlőkben 273 □-ól telekkel. Érdeklődni Munkásbiztosító szolgálatánál. 11615

Somogy megye legrégebbi ingatlan közvetítő irodája. Polgár G. ingatlan adásvételi irodája Kaposvár, Iroda: Berzsényi-ucca 8. sz. Lakás: Zárda ucca 27. sz. Interurban telefon: 197. sz. Magyarország — Somogy megye. Sürgőncím: Polgár közvetítő Kaposvár. Több kisebb-nagyobb föld-birtokok eladására már 2 holdtól 1000 holdig megbízásaim vannak. Tanyabirtokok épületekkel, 20, 30, 50, 100, 200 holdas stb. kapható. Kaposváron és az ország különböző községeiben kapható: ház, vendéglő, malom, üzlet, szőlő stb. Megbízásokat a legnagyobb bizalommal kezelek. Előlegget egy fillért nem kérek. 10851

Cséplőgarnitúra, 8 HP, Első Magyar gyártmány, jó állapotban, azonnal eladó. Stojšić Mileva, Stapar — Bačka. 11617

23 lánc prima tanyás birtok vasúti megállónál, a vasúttól 7 km-re, gazdag állattalommánnyal és felszereléssel együtt szabadkézből eladó. Érdeklődőknek felvilágosítást ad Patajki Kálmán, Bajai ut 5. 11555

8 HP fogaskerekes magánjáró és 54 collos cséplőszekrény Clayton-Shuttleworth gyártmány, 23 éves kitűnő üzemeles állapotban, más vállalkozás miatt eladó. Felvilágosítás: Agrikultúra, Sombor. 10281

Hoherr-Schrantz gyártmányu 25 éves, huzatos gőzlokomobil, Hoherr-Schrantz gyártmányu 25 éves cséplőlógép, 12 lóerős használt szivógázmotor, generátorteleppel, komplett, 3 lóerős petróleummotor, kukoricaszár-tépőgép eladók. Megérdeklődhetők és megtekinthetők Agrikulturánál, Sombor. 10282

170 hold kifogástalan jó szántó szép téglapületekkel, Novagradišćkán, holdanként 5500 dinárért többévi részletfizetésre eladó — Bömeches ügynöksége, Bačkatopola. 11690

Szentán, a Folyó utcában ház 3 szobával, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel azonnal eladó. Bergel Jakab 11689

Elsőrendű aprított tűzifa, házhoz szállítva, 36 dinár Paralelni put 12. Burgonya 100 kg-ként 160 dinár, kilogrammonként 175 dinár Vilsonova ulica 25, az udvarban. Lázár Borics. 11687

Vásárló közönség figyelmébe! Mindenféle árut, ugyanint ruhaszöveteket, kész ruhákat, kézműárut, női konfekciót, szőrmét, kalapokat, autót, autóbuzst, irógépeket, rádió kellékeket, porcellán- és üvegárut, butort, zongorát, hangszereket adunk 10 havi hitellel teljesen kamatmentesen és adunk 22 havi hitellel 6% kamatra eredeti kereskedői áron (nem pedig feláron). Peić, Cara Dušana 5, Subotica. 11638

VÁROSI MOZI

Hé fő—szerda

GRANDIÓZUS MŰSOR

Vámpir az asszonyban

Kacagtató műsorok

A saloni frontáttörés tízéves
évfordulójának ünnepéye

DOLLÁRHERCEGNŐ

Egy telefonos hisztis ny vidám éjjeli kalandja. Főszereplők:
Liane Ha'd, Georg Alexander és Siegfried Ar oEladó komplett ebédő és
hálószoba. Cím a kiadó-
ban. 11657

KÖLÖNFÉLE

A dohányzás teljes vagy részleges leszokására orvosok által ajánlott Afumapasztillak a legjobban beváltak. Dobozonként 30 dinár. Készíti Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban. 11357
A Pöter közvetlen közelében két egymásba nyíló, elegáns butorozott szoba garderoibe (mosdó) szobával, nagy uccai teraszszal, két személynek, esetleg irodának azonnal kiadó. Felvilágosítást nyújt Dunav biztosító Vilsonova ulica 11. 11518

Eladó vagy bérebe adandó egy jókarban levő zongora mérsékelt áron. Tudakozódni lehet Bačić József főgimnáziumi iskolaszolgálatnál. 11620

Buto: városoknak
és
a városoknak
ajánljuk az 1.63
Arti páccokatEgyedüli árs:
NEMENJI I DRUG cégnél
felelős: SUBOTICAVid kék, átutazók!
Sence ul. 21 sz. a.
PANZIÓBAN
családias otthont
találnak
Egyszeres tiszta szobák,
elsőrendű házi koszt,
kihordásra is.

Eladó földek!

ALSÓ BÁCCKÁBAN német község mellett
20 kat. hold a 40.000 dinár gazdasági épületekkel
25 » » » 35.200 » » »
40 » » » 27.000 » » »
27 » » » 25.000 » » »
61 » » » 18.000 » » » épületek nélkülFELSŐ BÁCCKÁBAN
300 kat. hold a 18.500 dinár gazdasági majossal
SZLAVÓNIA-BAN
325 kat. hold a 12.000 dinár, majossal
42 » » » 7.500 » » »
57 » » » 6.650 » » » gazdasági épületekkelBARANYÁBAN
300 kat. hold a 7.500 dinár, majossal.
Bővebb felvilágosítást ad:MACHMER JÁNOS
TORZSA (Bácska) 11589Őszi és téli divatöltönyök
téli kabátok a legszebb kivitelben.
Nagy raktár
valódi angol szövetekben.

Vojislav Vasiljević Subotica, Manojlovićeva ul. 7.

Djura Janošević
divatáruháza, Beograd
a Tudományos Akadémia palotájában

saját szücsműhelye részére

10-15 jó szücsmunkást keres
női szőrmekabátok készítésére
Belépés azonnal

Sorsolás nélkül olcsó árak!

Prima sertéshús 17 din., zsirszalonna
21 din., háj 23 din., zsir 24 din., füstölt kolbász 20 din., felvágott 28 din.

MISKA VUKOV, Subotica

11443 Rudićeva ulica (Gyümölcs piac) 2